

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

НАРЕДБА № 4

от 21 май 2001 г.

за обхватъта и съдържанието на инвестиционните проекти

(В сила от 5.6.2001 г.)

(Обн., ДВ, бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 85 и 96 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2014 г.; изм., бр. 102 от 2014 г.)

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се определят обхватът и съдържанието на инвестиционните проекти, както и на свързаните с тях предварителни (прединвестиционни) проучвания и задания за проектиране.

(2) Наредбата се прилага за всички обекти, за които се изисква одобрен инвестиционен проект при издаване на разрешение за строеж.

(3) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Задължителните части на инвестиционните проекти, необходими за издаване на разрешение за строеж в отделните фази на проектиране за обектите от четвърта и пета категория съгласно Наредба № 1 от 2003 г. за номенклатурата на видовете строежи (ДВ, бр. 72 от 2003 г.), са определени в приложение към наредбата.

(4) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Обхватът и съдържанието на инвестиционните проекти за линейните инфраструктурни обекти, в т.ч. пътища, железопътни линии, мостове, виадукти, метрополитени, елементи на водоснабдителни и/или канализационни системи, в т.ч. и водоснабдителни и/или канализационни мрежи в урбанизираните територии, електроснабдителни и/или електрозахранващи мрежи, топлоснабдителни и/или разпределителни мрежи, газопреносни и/или газоразпределителни мрежи и др., се определят в съответствие с техническите норми и правилата за проектиране в съответните специализирани закони и подзаконови нормативни актове.

Чл. 2. (1) Инвестиционните проекти могат да се възлагат и изработват в следните фази на проектиране:

1. идеен проект;
2. технически проект;
3. работен проект (работни чертежи и детайли).

(2) Еднофазно във фаза технически проект или работен проект се изработват инвестиционните проекти за обекти, които не са сложни във функционално, технологично и/или инсталационно отношение.

(3) Двуфазно инвестиционните проекти могат да се изработват във фази: идеен и технически проект, идеен и работен проект или технически и работен проект.

- (4) Трифазно във фази идеен, технически и работен проект (работни чертежи и детайли)

се изработват инвестиционните проекти за сложни или комплексни обекти.

Чл. 3. (1) Обхватът на инвестиционните проекти в зависимост от вида, предназначението, големината и местоположението на проектираните обекти и изискванията към проектните решения може да включва следните проектни части:

1. части за архитектура и конструкции:

- а) архитектурна;
- б) интериор и обзавеждане;
- в) конструктивна;

2. части за инсталации и мрежи на техническата инфраструктура:

- а) водоснабдяване и канализация;
- б) електрическа (електроснабдяване, електрообзавеждане и електрически инсталации);
- в) топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация;

г) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) енергийна ефективност, чийто обхват и съдържание са определени съгласно Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради (ДВ, бр. 5 от 2005 г.);

д) (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) газоснабдяване;

3. части за устройство на прилежащия към обекта терен:

- а) геодезическа (трацировъчен план и вертикална планировка);
- б) паркоустройстване и благоустройстване;

4. част технологична;

5. (нова, ДВ, бр. 96 от 2009 г.; изм., бр. 93 от 2014 г.) част пожарна безопасност, чийто обхват и съдържание са определени съгласно Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (ДВ, бр. 96 от 2009 г.);

6. (досегашна т. 5, ДВ, бр. 96 от 2009 г.; изм., бр. 93 от 2014 г.) план по безопасност и здраве, чийто обхват и съдържание са определени съгласно Наредба № 2 от 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (ДВ, бр. 37 от 2004 г.);

7. (досегашна т. 6, ДВ, бр. 96 от 2009 г.) част организация и безопасност на движението;

8. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) част план за управление на строителните отпадъци с обхват и съдържание съгласно чл. 4 и 5 от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС № 277 от 2012 г. (ДВ, бр. 89 от 2012 г.);

9. (досегашна т. 7, ДВ, бр. 96 от 2009 г.; досегашна т. 8, бр. 93 от 2014 г.) други проектни части при сложни и комплексни обекти:

- а) обща обяснителна записка;
- б) генерален план;
- в) сметна документация;

10. (досегашна т. 8, ДВ, бр. 96 от 2009 г.; досегашна т. 9, бр. 93 от 2014 г.) проектни части при специфични обекти:

а) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) консервация, реставрация и експониране на недвижими културни ценности;

б) земна основа.

Чл. 4. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Възложителят определя и възлага фазите на проектиране и частите на проекта за всяка отделна фаза в зависимост от вида и спецификата на обекта. При възлагане на частите на проекта се спазват изискванията за задължителен минимален обхват и съдържание съгласно изискванията на тази наредба.

Чл. 5. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Инвестиционното проектиране се извършва в съответствие с предвидданията на действащия подробен устройствен план (ПУП), с визата за проектиране по чл. 140 ЗУТ, когато издаването ѝ е задължително, и с изискванията на заданието

за проектиране или договора за проектиране в случаите, когато не е изработено задание.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Възложителят може да възложи на проектанта да изясни и обоснове обхвата и съдържанието на проекта, както и да събере информация и документи, необходими за проектирането, които са елемент на заданието за проектиране.

Чл. 6. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) При необходимост и по преценка на възложителя за изработване на заданието за проектиране и/или на проекта може да се възложат предварителни (прединвестиционни) и обемно-устройствени проучвания.

Чл. 7. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато възложителят не е възложил извършване на предварителни проучвания, целесъобразността от изграждането на конкретния обект се изяснява със заданието за проектиране и/или със самия проект.

Чл. 8. (1) (Доп., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Всяка проектна част задължително се съгласува от проектантите на другите взаимообвързани проектни части.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Всички проектни части се подписват от възложителя (собственика).

Г л а в а в т о р а

ПРЕДВАРИТЕЛНИ (ПРЕДИНВЕСТИЦИОННИ) ПРОУЧВАНИЯ

Чл. 9. Предварителните (прединвестиционните) проучвания могат да обхващат:

1. изясняване на инвестиционното строително намерение;

2. проучвания за определяне на подходящо местоположение на обекта и на условията за застрояване съобразно предвижданията на устройствените планове;

3. инженерни проучвания, в т.ч. геологки, геотехнически, хидрогеологки, хидрологки и др., като съдържанието им се определя в зависимост от местоположението, вида, характера и спецификата на обекта;

4. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) проучвания и документиране за нуждите на инвестиционното проектиране на обекти - недвижими културни ценности;

5. геодезически проучвания;

6. технологични проучвания за избор на оферта, предлагаща оптимална технология - за обекти, при които технологичното решение е определящо;

7. технико-икономическа обосновка за определяне на икономическата целесъобразност и ефективност на инвестиционното строително намерение, в т.ч. за избор на подходящ негов вариант;

8. обосновка на социалната целесъобразност и ефективност на инвестиционната инициатива, в т.ч. откриване на работни места и осигуряване на обществени услуги;

9. проучвания за потенциала на териториите с особена и превантивна устройствена защита във връзка с режимите за опазване на териториите за природозащита и на обектите на културно-историческото наследство;

10. вариантни проучвания за рехабилитация на съществуващи и за изграждане на нови енергийни мощности;

11. специфични проучвания при реконструкция, пристрояване и надстројване на съществуващи сгради, в т.ч. архитектурно и конструктивно заснемане на сградите и изследване на техническата инфраструктура;

12. микросейзмично изследване - за енергийни, хидротехнически, транспортни и други специфични обекти;

13. други специфични проучвания, налагачи се от вида и спецификата на отделните строежи, като климатични, водностопански, почвено-мелиоративни, аграрно-икономически и

земеустроителни проучвания - при проекти на хидромелиоративни системи, проекти за противосвлачищни и брегоукрепителни съоръжения и др.;

14. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) прогнозен график за продължителност на строителството от откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво до предаване на обекта от строителя на възложителя с акт образец 15;

15. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) прогнозна стойност на строителното намерение.

Глава трета

ОБЕМНО-УСТРОЙСТВЕНО ПРОУЧВАНЕ

Чл. 10. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) При необходимост в съответствие с чл. 138 ЗУТ за определяне местоположението на обекта, доказване на неговата нормативна допустимост и целесъобразността на инвестиционното намерение, както и за съставяне на задание за изработване на инвестиционен проект, възложителят може да възложи обемно-устройствоно проучване.

(2) Обемно-устройственото проучване има за цел да адаптира бъдещото архитектурно решение на обекта (сградата или групата от сгради) към решението на подробния устройствен план в съответствие с регулатационното отреждане и режима на устройство и застрояване.

(3) Когато няма действащ подробен устройствен план, обемно-устройственото проучване предлага целесъобразно разполагане на застрояването в поземления имот и може да служи за основа за изработването на подробен устройствен план.

Чл. 11. (1) Обемно-устройственото проучване:

1. определя очертанията на бъдещите обекти за застрояване, така че те да отговарят на зададените с действащия подробен устройствен план и/или на нормативно допустимите мерки, разстояния и плътност на застрояване;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) определя обема на застрояване в рамките на зададените с действащия подробен устройствен план и/или в рамките на нормативно допустимите височина – етажност, интензивност на застрояване;

3. представя обобщено функционално-пространствено решение за отделните етажи на сградата (сградите);

4. представя обобщено обемно-фасадно решение на сградата (сградите);

5. определя обобщено оформянето на околното пространство на сградата (сградите) в поземления имот или в групата поземлени имоти;

6. дава обобщено решение на инженерните мрежи в поземления имот (имоти), когато това има съществено значение за функционалното и архитектурно-обемното решение;

7. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) определя задължителните изисквания и параметри за опазването на недвижими културни ценности и тяхната среда, както и за интегриране на новото застрояване към тях.

(2) Обемно-устройственото проучване се представя със следните минимално необходими чертежи:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) ситуацияно решение върху комбинирана скица от кадастналата карта (кадастров план) и от действащия подробен устройствен план или върху извадка от действащия ПУП в мащаб (M) 1:1000 или M 1:500;

2. схематични разпределения на етажите с обобщени групи помещения в M 1:500 или M 1:200;

3. схематични фасади - силуести с обобщено оформяне на обемите в M 1:500 или M 1:200.

(3) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Към обемно-устройственото проучване могат да се

представят допълнително по преценка на проектанта или при договаряне с възложителя и следните чертежи: схематични разрези, схема на разположението на мрежите на техническата инфраструктура, аксонометрични изгледи, перспективни изгледи, фотомонтажи, компютърна анимация, макет и др.

(4) Обемно-устройственото проучване се придружава от обяснителна записка, която пояснява предложените решения, тяхната целесъобразност и постигнатите технико-икономически показатели.

(5) Обемно-устройствоеното проучване може да се договаря за изработка във варианти.

Глава четвърта

ИЗХОДНИ ДАННИ И ДОКУМЕНТИ. ЗАДАНИЕ ЗА ПРОЕКТИРАНЕ

Чл. 12. (1) Изходните данни и документите, необходими за изработването и одобряването на проекта, са:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) извадка от действащия ПУП с обхват поземления имот и съседните му, вкл. през улици, или визата за проектиране по чл. 140 ЗУТ, когато издаването ѝ е задължително;

2. геологичка, сейзмологичка и геотехническа характеристика, хидрогеологичка и хидрологичка характеристика на района - при проектиране на хидротехнически обекти, както и данни за специфичните условия на строителството, като осигуряване срещу земетресение и др.;

3. становища и данни от съответните експлоатационни дружества за свързване на вътрешните мрежи и инсталациите на обекта с мрежите на техническата инфраструктура за:

а) източника за водоснабдяване и изясняване на основните и спомагателните инсталации, мястото за заустване на отпадъчните води с посочване на категорията на водоприемника, необходимостта от изграждане на пречиствателни съоръжения и др.;

б) източника за електроснабдяване и необходимостта от изграждане на трансформаторни постове;

в) източника за топлоснабдяване;

г) източника за газоснабдяване и необходимостта от изграждане на газоразпределителни пунктове;

д) местоположението на пътната връзка на обекта към съответния път от републиканска или общинска пътна мрежа;

е) връзките с други мрежи на техническата инфраструктура, когато това се налага от спецификата на обекта;

4. (доп., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) геодезическата, картната, плановата и кадастралната основа, в т.ч. геодезическо заснемане на имота/имотите, геодезически мрежи, респ. изходни точки и репери, които са необходими за проектирането и строителството;

5. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) опорния план на недвижими културни ценности и извадка от археологически кадастър (специализирана карта), когато съществува такъв;

6. предварителните (прединвестиционните) и/или обемно-устройствените проучвания за обекта, когато такива са разработени;

7. други изходни данни и документи, които се изискват с нормативен или административен акт;

8. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) данни за собствеността на имота, за учредено право на строеж или за правото да се строи по силата на специален закон;

9. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) данни за приложена регулация по смисъла на § 22, т. 1 във

връзка с § 8, ал. 5 ЗУТ.

(2) Изходните данни и документи се прилагат към заданието за проектиране (договора за проектиране).

Чл. 13. (1) Със заданието за проектиране се определят:

1. изискванията към обекта;
2. фазите на проектиране;
3. необходимите проектни части.

(2) Заданието за проектиране включва:

1. основни технически, икономически, технологични, функционални и планово-композиционни изисквания към обекта;

2. основни функционални и композиционни параметри на обекта.

(3) Основните технически, икономически, технологични, функционални и планово-композиционни изисквания към обекта могат да бъдат:

1. за целесъобразно и ефективно оразмеряване на застроените площи и обеми;
2. за осигуряване на единство и хармония между функционалното, технологичното и композиционното решение и с околната среда;
3. за използване на високоефективни материали, оборудване и технологии за осигуряване на качествено изпълнение на обекта;
4. за осигуряване съответствието на проектните решения с изискванията към строежите по чл. 169 ЗУТ;

5. към интериора и обзавеждането и към синтеза на архитектурата с изобразителните и приложните изкуства;

6. към благоустройството и паркоустройството на прилежащия терен;
7. към техническите инсталации на обекта, в т.ч. отоплителни, вентилационни, електрически, водоснабдителни, канализационни и др.;
8. към технологията и технологичното оборудване;
9. към показателите за икономическа ефективност, които трябва да бъдат постигнати;
10. за последователността на изработване на проектите за подобектите - при строителство на комплексни обекти;
11. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) други изисквания на възложителя.

(4) Като основни функционални и композиционни параметри за обекта могат да бъдат зададени необходимите:

1. вид, характер, специфика на обекта и свързаните с него основни, спомагателни и обслужващи подобекти;
2. функционални и/или технологични връзки между отделните обекти и подобекти;
3. площи на отделните обекти и подобекти;
4. застроени обеми за обекта и по отделни подобекти;
5. брой етажи според допустимата височина на застройване;
6. общ капацитет и/или необходим брой на обслужваща персонал - общо и по подобекти;

7. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) специфични изисквания за топлосъхранение и икономия на енергия.

(5) Когато към заданието за проектиране са приложени предварителни проучвания, текстовата му част може да бъде съкратена с препращане към резултатите от проучванията.

Чл. 14. Заданието за проектиране за първоначалната фаза служи за задание и на всяка следваща фаза заедно с проекта от предходната фаза.

Г л а в а п е т а

ИДЕЕН ПРОЕКТ

Чл. 15. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Идейният проект се изработва в съответствие с предвижданията на действащия ПУП или с визата за проектиране, когато издаването ѝ е задължително, и в съответствие със заданието за проектиране (договора за проектиране).

(2) Когато няма изработено задание за проектиране, идейният проект изпълнява и ролята на задание за следващата фаза на проектиране.

(3) Обхватът и съдържанието на идейния проект трябва да бъдат достатъчни за ползването му:

1. като основа за изработване на следващата фаза на проектиране;
2. за избор на архитектурно-пространствено решение, строително-конструктивно решение, инсталационни и технологични решения, системи за безопасност и др., когато такива се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране);
3. за нуждите на съгласуването - при условията и по реда на чл. 141 ЗУТ;
4. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за издаване на разрешение за строеж съгласно чл. 142, ал. 2 ЗУТ;
5. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за възлагане на строеж по Закона за обществените поръчки съгласно чл. 142, ал. 2 ЗУТ.

Чл. 16. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Идейният проект може да се изработва в една или повече проектни части в зависимост от вида, характера, сложността и спецификата на съответния обект и неговите подобекти и съгласно приложението към чл. 1, ал. 3, както следва:

1. за обекти, за които определяща и водеща е архитектурната част на проекта - част архитектурна, самостоятелна или придружена от част конструктивна, необходимите инсталационни части, геодезическа част, технологична част и др.;

2. за обекти, за които определяща и водеща е конструктивната част на проекта - част конструктивна, самостоятелна или придружена от част архитектурна, необходимите инсталационни части, част геодезическа, част технологична и др.;

3. за обекти, за които определяща и водеща е технологичната част на проекта - част технологична, самостоятелна или придружена от част архитектурна, конструктивна, необходимите инсталационни части, част геодезическа и др.;

4. за обекти, за които определяща и водеща е съответна част на проект за техническа инфраструктура - съответната част на техническата инфраструктура (за външни водоснабдителни и/или канализационни мрежи, за електроснабдителни и/или електрозахранващи мрежи, за топлоснабдителни и/или разпределителни мрежи, за газопреносни и/или газоразпределителни мрежи, за хидромелиоративни системи, за пътища, за железопътни линии и др.), самостоятелна или придружена от част конструктивна, геодезическа и др.;

5. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за обекти, за които определяща и водеща е част паркоустройство и благоустройство – част паркоустройство и благоустройство, самостоятелна или придружена от част архитектурна, необходимите инсталационни части, част геодезическа и др.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) За недвижими културни ценности се изработва част консервация, реставрация и експониране.

(3) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) За сгради с изискване за поддържане на микроклимат с определени параметри се изработва и част енергийна ефективност.

Чл. 17. Идейният проект може да се разработва във варианти на проектните решения.

Чл. 18. (1) Всяка част на идейния проект включва:

1. чертежи, които изясняват предлаганите проектни решения в следните препоръчителни мащаби:

- а) ситуацияно решение - в М 1:500 или М 1:1000;
- б) разпределения, разрези, фасади - в М 1:100 или М 1:200;
- в) други чертежи - в подходящ мащаб, в зависимост от вида и спецификата на обекта;

2. обяснителна записка, поясняваща предлаганите проектни решения и съответствието им с изискванията на чл. 169 ЗУТ за безопасна, сигурна, здравословна и достъпна за всички среда;

3. изчисления, обосноваващи проектните решения, които се включват по преценка на проектанта, или когато се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране).

(2) Отделни части на идейните проекти могат да включват и макети, мостри, фотомонтажи, компютърна анимация и др.

(3) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато идейният проект служи за съгласуване по реда на чл. 141 ЗУТ, то водещата част на проекта, както и част „Геодезия“ се изработват в обем и съдържание, достатъчни за извършване на предварителна оценка на съответствието с подробния устройствен план и правилата и нормите за застрояване за водещата част на инвестиционния проект.

(4) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато идейният проект служи за издаване на разрешение за строеж, всички части на проекта се изработват в обем и съдържание, достатъчни за изясняване на проектното решение и извършване на предварителна оценка на съответствието с подробния устройствен план и със съществените изисквания към строежите.

(5) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато идейният проект служи за възлагане на строителство по реда на ЗОП съгласно чл. 142, ал. 2 ЗУТ, той съдържа допълнително:

1. количествена сметка;

2. спецификация на основните, предвидени за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

Г л а в а ш е с т а

ТЕХНИЧЕСКИ ПРОЕКТ

Чл. 19. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Техническият проект се изработка въз основа на съгласувания идеен проект, а в случаите, когато не е изработен идеен проект - в съответствие с предвижданията на действащия ПУП или с визата за проектиране, когато издаването ѝ е задължително, и заданието за проектиране (договора за проектиране).

(2) Техническият проект подлежи на съгласуване и е основа за изработване на работния проект или подлежи на одобряване и е основание за издаване на разрешение за строеж, възлагане и изпълнение на строителството.

(3) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) С техническия проект се доизясняват и допълват проектните решения на идейния проект,resp. се изработват проектни решения, които служат за:

1. (доп., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) оценка на съответствието с изискванията към строежите по чл. 169 ЗУТ;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) договаряне на строителството и/или за доставка на оборудване, строителни материали и изделия, вкл. за възлагане на обществени поръчки за строителство или за доставка на оборудване при условията и по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП);

3. започването и изпълнението на строителството до завършването на обекта.

(4) В случаите, когато разрешението за строеж се издава по одобрен технически проект, в процеса на строителството същият се допълва с необходимите работни чертежи и детайли за уточняване на проектните решения в степен, позволяваща изпълнението на всички видове строителни и монтажни работи (СМР).

(5) Работните чертежи и детайли по ал. 4 се съгласуват с проектантите по съответните части и с лицето, упражняващо технически контрол на част конструктивна, а тяхното нормативно съответствие и изпълнение подлежат на контрол от лицата, които упражняват строителен надзор.

(6) (Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 20. (1) В обхвата на техническия проект могат да се включват, в зависимост от вида и спецификата на обекта, следните части:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за обекти, за които определяща и водеща е архитектурната част на проекта - части архитектурна, конструктивна, необходимите инсталационни части, технологична част, част геодезическа и др.;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за обекти, за които определяща и водеща е конструктивната част на проекта - части конструктивна, архитектурна, необходимите инсталационни части, част технологична, част геодезическа и др.;

3. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за обекти, за които определяща и водеща е технологичната част на проекта - части технологична, архитектурна, конструктивна, необходимите инсталационни части, част геодезическа и др.;

4. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за обекти, за които определяща и водеща е съответна част на техническата инфраструктура - съответната част на техническата инфраструктура (за външни водоснабдителни и/или канализационни мрежи, за електроснабдителни и/или електрозахранващи мрежи, за топлоснабдителни и/или разпределителни мрежи, за газопреносни и/или газоразпределителни мрежи, за хидромелиоративни системи, за пътища, за железопътни линии и др.), както и части конструктивна, технологична, архитектурна, част геодезическа и др.;

5. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) за обекти, за които определяща и водеща е част паркоустройство и благоустройство – част паркоустройство и благоустройство, необходимите инсталационни части, част геодезическа, и др.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) За недвижими културни ценности се изработка част консервация, реставрация и експониране.

(3) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) За сгради с изискване за поддържане на микроклимат с определени параметри се изработка част енергийна ефективност.

Чл. 21. (1) Всяка проектна част на техническия проект съдържа:

1. чертежи, по които може да се изпълняват СМР в следните препоръчителни мащаби:

а) ситуационно решение - в М 1:500 или М 1:1000;

б) разпределения, разрези, фасади - в М 1:50 или М 1:100;

в) други чертежи - в подходящ мащаб, в зависимост от вида и спецификата на обекта;

2. обяснителна записка, поясняваща предлаганите проектни решения, към които се прилагат издадените във връзка с проектирането документи и изходните данни;

3. изчисления, обосноваващи проектните решения;

4. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) количествена сметка.

(2) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато техническият проект служи за възлагане на строителство по реда на ЗОП съгласно чл. 142, ал. 7 ЗУТ, той съдържа допълнително спецификация на предвидените за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

(3) (Досегашна ал. 2; изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Стойностна сметка се прилага към изчисленията или се обособява в част сметна документация, когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране).

(4) (Досегашна ал. 3, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Отделни части на техническите проекти могат да включват и макети, мостри, фотомонтажи, компютърна анимация и др.

Г л а в а с е д м а

РАБОТЕН ПРОЕКТ

Чл. 22. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Работният проект (работни чертежи и детайли) се изработва въз основа на съгласувания/одобрения проект в предходна фаза, а при еднофазно проектиране - в съответствие с предвижданията на действащия ПУП или с визата за проектиране, когато издаването ѝ е задължително, и със заданието за проектиране (договора за проектиране).

(2) (Доп., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Работният проект (работни чертежи и детайли), ако няма одобрен технически проект, подлежи на одобряване и е основание за издаване на разрешение за строеж и за възлагане и изпълнение на строителството.

Чл. 23. С работния проект:

1. се изясняват конкретните проектни решения в степен, осигуряваща възможност за цялостно изпълнение на всички видове СМР и за доставка и монтаж на технологичното оборудване и обзавеждането на обекта;

2. се осигурява възможност за ползването му като документация за договаряне изпълнението на строителството, вкл. чрез процедура за възлагане на обществена поръчка за строителство и/или за доставка на оборудване при условията и по реда на ЗОП;

3. се осигурява съответствието на проектните решения с изискванията към строежите по чл. 169 ЗУТ.

Чл. 24. (1) Проектните части на работния проект включват:

1. работни чертежи и детайли, по които се изпълняват отделните видове СМР в следните препоръчителни мащаби:

а) ситуационно решение - в М 1:500 и М 1:1000;

б) разпределения, разрези, фасади - в М 1:50 и М 1:100;

в) детайли - в М 1:20, М 1:5 и М 1:1;

г) други чертежи - в подходящ мащаб, в зависимост от вида и спецификата на обекта;

2. обяснителна записка, поясняваща предлаганите проектни решения, към които се прилагат издадените във връзка с проектирането документи и изходни данни;

3. изчисления, обосноваващи проектните решения;

4. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) подробна количествена сметка;

5. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) спецификация на предвидените за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Стойностна сметка се прилага към изчисленията или се обособява в част сметна документация, когато се изиска със заданието за проектиране (договора за проектиране).

(3) Отделни части на работните проекти, в зависимост от заданието за проектиране, могат да включват и макети, мостри, фотомонтажи, компютърна анимация и др.

(4) (Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 25. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Възложителят може да възложи изработване на общ координационен план за координиране изпълнението на инсталациите на обекта.

Чл. 26. (1) За нови и неприлагани в страната строителни технологии към съответните проектни части се изработва раздел, съдържащ пълни строително-технологични решения, респ. технологична документация. Строително-технологичните решения при възможност се

обосновават с български или чуждестранни технически спецификации или с данни за резултата от тяхното прилагане на други строежи.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) За обектите с висока степен на охрана, когато това се изисква с нормативен акт, към съответните проектни части се изработва раздел за защита.

Г л а в а о с м а

ЧАСТ АРХИТЕКТУРНА

Раздел I

Част архитектурна на идейния проект

Чл. 27. Част архитектурна на идейния проект определя съдържанието и архитектурно-художествения образ на бъдещия обект (сграда или съоръжение).

Чл. 28. (1) Част архитектурна представя решения за:

1. (доп., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) функционално-пространствената композиция на обекта (сградата) в съответствие с предвижданията на действащия ПУП или визата за проектиране;

2. архитектурно-художествения образ на обекта (сградата);

3. вписането на обекта в околната архитектурна и ландшафтна среда;

4. създаването на устойчива, здравословна, безопасна, хигиенична и достъпна за всички архитектурна среда.

(2) Част архитектурна осигурява основа и предпоставки за:

1. подходящо строително-конструктивно решение;

2. решение на техническата инфраструктура и сградните инсталации;

3. оптимално и безопасно протичане на технологичния процес.

Чл. 29. (1) Част архитектурна се представя в следните чертежи:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) ситуацияно решение, изработено върху геодезично заснемане, комбинирана скица от кадастралната карта (кадастралния план) и от действащия подробен устройствен план или върху извадка от действащия ПУП, в което се посочват точното местоположение на обекта, разстоянията до регулационните линии, между сградите в имота и до съседните сгради, постигнатите показатели на застрояване, площите за озеленяване, площите, осигуряващи необходимите места за паркиране на открито, както и подходът към уличната мрежа;

2. разпределения на всички етажи и план на покривните линии;

3. фасадни изображения, изясняващи външното оформяне на обемите;

4. напречни и наддължни вертикални разрези, изясняващи височините, нивата и вертикалната комуникация в сградата.

(2) По преценка на проектанта или в съответствие със заданието за проектиране (договора за проектиране) могат да се представят допълнително:

1. фрагменти на характерни и повтарящи се помещения с обзивеждане и елементи от фасадите;

2. перспективни и аксонометрични изгледи;

3. фотомонтажи, компютърна анимация, макети и др.

Чл. 30. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Обяснителната записка към архитектурната част включва:

1. основанието за изработване на проекта (договор или задание за проектиране);

2. кратка характеристика на получените изходни данни;

3. вида на строителството - ново, разширение, реконструкция или рехабилитация,

етапност;

4. описание на площадката, особеностите на околната среда, релефа, наличните сгради и съоръжения;

5. поясняване на ситуациянно, функционално-пространственото и архитектурно-художественото решение на обекта, както и съответствието на проектните решения и строителните продукти с изискванията на чл. 169 ЗУТ;

6. постигнатите с проекта технико-икономически показатели - площи, обеми, брой стаи, брой места и др., застроителните параметри и съответствието им с ПУП;

7. направените допустими отклонения от техническите норми и стандарти при проектирането, както и на писмените разрешения за тези отклонения от съответните органи, като се прилагат копия от разрешителните документи.

(2) Към обяснителната записка може да се включат допълнително:

1. предложение за конструктивно-строителна система, когато липсва част конструктивна;

2. предложения за инсталационните системи, когато липсват съответните части;

3. предложения за използване на подходящи строителни материали и изделия;

4. съображения за естетическо оформяне на интериора и екстериора.

Чл. 31. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) (1) Когато идейният проект служи за възлагане на строителство по реда на ЗОП съгласно чл. 142, ал. 2 ЗУТ, разработката по част архитектурна съдържа допълнително:

1. количествена сметка за архитектурно-строителните работи;

2. спецификация на основните предвидени за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) по част архитектурна с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

(2) Когато е предвидено със заданието (договора) за проектиране, към част архитектурна може да се приложи стойностна сметка на обекта.

Раздел II

Част архитектурна на техническия проект

Чл. 32. Част архитектурна на техническия проект конкретизира и прецизира решенията на идейния проект или представя решенията по чл. 28, когато не е изработен идеен проект.

Чл. 33. (1) Част архитектурна на техническия проект се представя в следните чертежи:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) ситуациянно решение, изработено върху геодезично заснемане, комбинирана скица от кадастралната карта (кадастралния план) и от действащия подробен устройствен план или върху извадка от действащия ПУП, в което се посочват точното местоположение на обекта, разстоянията до регулационните линии, между сградите в имота и до съседните сгради, постигнатите показатели на застрояване, площите за озеленяване, площите, осигуряващи необходимите места за паркиране на открито, както и подходит към уличната мрежа;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) разпределения на всички етажи и план на покривните линии, изясняващи размерите и площите на всички помещения и на отворите в тях, предвидените материали или минималните изисквания към тях, за обработката на стени, подове, тавани, стълбища и други части на сградата;

3. фасадни изображения, изясняващи външното оформяне на обемите, употребените материали и тяхната обработка;

4. напречни и надлъжни вертикални разрези, изясняващи височините, нивата, вертикалната комуникация в сградата, наклоните на покривните равнини, изолациите, подовите

конструкции и настилки;

5. (нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) чертежи с подвижно и неподвижно архитектурно и технологично оборудване и обзавеждане.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) При договаряне с възложителя допълнително могат да се представят чертежи за:

1. фрагменти на характерни и повтарящи се помещения с обзавеждането;
2. фрагменти от елементи на фасадите;
3. характерни архитектурни детайли.

(3) В случаите, когато се предвижда изпълнение на строителството по одобрен технически проект, същият се допълва в процеса на строителството с необходимите детайли, достатъчни за изпълнението на СМР.

Чл. 34. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Част архитектурна на техническия проект се придръжава от обяснителна записка, изработена съгласно изискванията на чл. 30, и количествена сметка за видовете архитектурно-строителни работи.

Чл. 35. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) (1) Когато техническият проект служи за възлагане на строителство по реда на ЗОП съгласно чл. 142, ал. 7 ЗУТ, той съдържа спецификация на предвидените за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) по част архитектурна с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

(2) Когато се изиска със заданието (договора) за проектиране, към част архитектурна се прилага стойностна сметка на обекта.

Раздел III

Част архитектурна на работния проект

Чл. 36. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Част архитектурна на работния проект прецизира и детализира решенията на идейния проект и/или на техническия проект и определя техническите характеристики на предвидените за влагане строителни продукти по част архитектурна (материали, изделия, комплекти и системи) и начини за изпълнението на обекта, а когато проектирането е еднофазно във фаза работен проект, дава цялостни архитектурни решения.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Част архитектурна на работния проект представя освен решенията по чл. 33 и решения за:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) необходимите строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) за изпълнение на СМР и начина на тяхната обработка, полагане и/или монтаж;

2. (доп., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) изпълнението на хидроизолациите, звукоизолациите итоплоизолациите на обекта;

3. осигуряване на естественото и изкуственото осветление в помещенията;

4. изпълнението на дограмата, настилките, облицовките и другите видове довършителни СМР в помещенията, покривите и фасадите;

5. акустичната обработка на стени и тавани, когато такава е необходима или се изиска със заданието за проектиране (договора за проектиране).

Чл. 37. Част архитектурна на работния проект се представя в следните чертежи:

1. чертежите по чл. 33, ал. 1;

2. (доп., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) допълнителни чертежи с подробни параметри и фрагменти от по-важни части на обекта, поясняващи проектните решения по чл. 36, ал. 2;

3. архитектурни детайли в подходящ мащаб, изясняващи изпълнението на отделни СМР в интериора и екстериора на обекта, в т.ч. покриви, стени, тавани, подове, настилки, облицовки, изолации, дограми, козирки, стълби, парапети, комини, шахти и др.

Чл. 38. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Част архитектурна на работния проект се придръжава от обяснителна записка, която освен описанията, посочени в чл. 34, съдържа:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) спецификация на предвидените за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) по част архитектурна с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) предвидените решения;

3. (отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.).

Чл. 39. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Към част архитектура на работния проект се прилага стойността сметка на обекта, когато това е предвидено със заданието (договора) за проектиране.

Чл. 40. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) По искане на възложителя в част архитектурна на работния проект може да се изработи и решение за цветово оформление на обекта (сградата).

(2) С решението за цветово оформление се определят:

1. цветовото третиране и вида на фасадите, цокълните и покривните материали;

2. местата и размерите на фасадните пана и реклами.

(3) Решението за цветово оформление се представя в следните чертежи:

1. цветово решение и материали на фасадите;

2. цветово решение и материали на покривните линии;

3. характерни детайли на екстериора.

Раздел IV

Част интериор и обзавеждане

Чл. 41. (1) Част интериор и обзавеждане може да се изработка при новопроектирани обекти или като самостоятелен проект за обзавеждане на съществуващи обекти със или без промяна на предназначението им.

(2) С част интериор и обзавеждане се дават решения за:

1. основната функция на отделните помещения и пространства и връзките между тях с оглед задоволяване на композиционните, технологичните, физиологичните, ергономичните, акустичните, охранителните и други изисквания;

2. оформянето на пода, стените и тавана на помещенията, както и на допълнително създадени прегради за частично разделяне на пространствата;

3. разположението на подвижните и неподвижни елементи на обзавеждането;

4. разположението на осветителните тела на изкуственото осветление във връзка с общото пространствено оформление;

5. включването в интериора на произведения на изобразителните и приложните изкуства.

Чл. 42. (1) Част интериор и обзавеждане се представя в следните чертежи:

1. чертеж на основното функционално и композиционно решение с разположението на елементите на интериора;

2. чертеж на решението на тавана с показани основните и допълнителните обработки, осветлението и др.;

3. разгъвки на стените с показани основните и допълнителни обработки и оформянето на елементите на инсталационните системи;

4. чертежи (табла) с представяне на цветовото решение и материалите;

5. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) чертежи на характерни декоративни, художествени и други

елементи с културно-историческа стойност от интериора на сгради – недвижими културни ценности;

6. характерни детайли на интериора в подходящ мащаб - по преценка на проектанта.

(2) В случаите, когато се проектират обекти, за които се изисква изработване на акустичен проект, към чертежите се прилагат и:

1. графичен анализ на хода на звуковите отражения за надлъжния вертикален разрез и за плана на помещението (залата);

2. чертежи за приетата форма и профил на залата, вкл. на тавана, стените и пода;

3. чертежи на звукоизолационни и обезшумителни конструкции за акустично обработваните помещения.

Чл. 43. (1) Част интериор и обзавеждане се придръжава от обяснителна записка, която описва:

1. основната функция на помещението и пространствата и на връзките между тях;

2. основните елементи, които се използват за изграждане на интериора;

3. възприетите решения за задоволяване на основните функционални, композиционни, технологични, физиологични, ергономични, акустични, охранителни и други изисквания;

4. използваните материали и начина на тяхната обработка;

5. обосновка на включените в интериора произведения на изобразителното и приложните изкуства.

(2) В случаите, когато се изработка акустичен проект, в обяснителната записка се описват и приетите акустични решения.

Чл. 44. (1) Изчисленията на част интериор и обзавеждане включват:

1. подробни количествени сметки за материалите и изделията по видове СМР;

2. спецификации на изделията и материалите, включени в оформянето на интериора и обзавеждането.

(2) Когато се изисква със заданието за проектиране, към изчисленията на проекта за интериор и обзавеждане се включва и стойностна сметка на СМР.

Г л а в а д е в е т а

ЧАСТ КОНСТРУКТИВНА

Раздел I

Част конструктивна на идейния проект

Чл. 45. Част конструктивна на идейния проект определя:

1. строителната система, конструктивната схема и идейните конструктивни и строително-технологични решения;

2. начина на фундиране;

3. приблизителните размери и разположението на носещите конструктивни елементи, определени съгласувано с архитектурните решения.

Чл. 46. Част конструктивна на идейния проект се представя в следните чертежи:

1. кофражни планове - за обектите с монолитни стоманобетонни конструкции;

2. монтажни планове - за обектите със сглобяеми или метални конструкции;

3. предварителни кофражни планове - за строителните съоръжения с монолитна бетонна или стоманобетонна конструкция.

Чл. 47. Част конструктивна на идейния проект се придръжава от обяснителна записка, която съдържа:

1. необходимите изходни данни, документи и изисквания на заданието за проектиране към част конструктивна;
2. специфичните изисквания на архитектурното решение, меродавни за определяне вида на носещата конструкция;
3. данните за геологките, хидрогеологките и други проучвания и за сейзмичността на района на обекта;
4. допълнителните специфични изисквания към конструктивните елементи, подложени на динамични въздействия;
5. съображения и обосновка на приетото решение за фундиране в съответствие с конкретните геологки, хидрогеологки и други условия;
6. описание на допълнителните мероприятия, които се налагат от конкретните теренни и хидрогеологки условия;
7. обосновка и описание на приетата строителна система и конструктивни решения;
8. предложения за прилагане на нови строителни технологии, когато такива се предвиждат;
9. специфични изисквания към другите части на проекта, произтичащи от особеностите на възприетите конструктивни решения.

Чл. 48. (1) Към част конструктивна на идейния проект се включват предварителни ориентировъчни изчисления за определяне на приблизителните размери и разположението на носещите конструктивни елементи и конструкциите, поемащи сейзмичните натоварвания.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато идейният проект служи за възлагане на строителство по реда на ЗОП съгласно чл. 142, ал. 2 ЗУТ, разработката по част конструктивна съдържа допълнително:

1. количествена сметка;
2. спецификация на основните, предвидени за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) по част конструктивна с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

(3) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато се изиска със заданието (договора) за проектиране, се прилага стойностна сметка на обекта по част конструктивна.

Раздел II

Част конструктивна на техническия проект

Чл. 49. Част конструктивна на техническия проект развива, допълва и конкретизира проектните решения на част конструктивна на идейния проект, а в случаите, когато не е изработен идеен проект, определя:

1. строителната система, изчислителните схеми, конструктивните решения, отделните състояния на натоварванията и строително-технологичните решения;
2. начина на фундиране и мероприятията за заздравяване на земната основа;
3. конкретните размери на конструктивните елементи, съгласувано с архитектурните решения, както и разположението на носещите и поемащите сейзмичните натоварвания конструктивни елементи.

Чл. 50. (1) Чертежите на част конструктивна на техническия проект се изработват с подробност и конкретност, които следва да осигурят изпълнението на СМР.

(2) Част конструктивна на техническия проект се представя с чертежи, които отразяват нормативните техническите изисквания и специфичните особености на избраната строителна система и включва:

1. план на основите с привързване към съществуващия терен;
  2. кофражни планове при монолитни стоманобетонни конструкции с означени отвори за преминаване на елементите на сградните инсталации и за монтажа на машините и съоръженията, както и означени места на всички закладни части;
  3. армировъчни планове за изпълнението на монолитните стоманобетонни конструкции;
  4. монтажни планове - за строежите със сглобяеми конструктивни елементи с пълна спецификация на монтажните елементи;
  5. конструктивно-монтажни чертежи - за строежите, проектирани с метални, дървени и смесени конструкции;
  6. монтажни планове на окочени фасади;
  7. други планове и чертежи, свързани със строително-технологичните решения;
  8. спецификации на материалите, изделията и готовите стоманобетонни елементи.
- (3) В случаите, когато разрешението за строеж се издава по одобрен технически проект, в процеса на строителството допълнително се изработват чертежите и детайлите по чл. 55, т. 2, 3, 4, 5, 6 и 7.
- Чл. 51.** Обяснителната записка на част конструктивна на техническия проект освен описанията, посочени в чл. 47, съдържа и:
1. описание на характерни елементи и детайли на конструкцията;
  2. данни за техническите характеристики на използваните материали;
  3. описание на техническите условия за монтажа на сглобяемите строителни конструкции.

Чл. 52. Изчисленията към част конструктивна на техническия проект включват статически и динамически изчисления по приетите схеми за всички конструктивни елементи.

Чл. 53. (1) Към част конструктивна на техническия проект се изработват количествени сметки за СМР.

(2) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато техническият проект служи за възлагане на строителство по реда на ЗОП съгласно чл. 142, ал. 7 ЗУТ, той съдържа спецификация на предвидените за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) по част конструктивна с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

(3) (Досегашна ал. 2, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато се изиска със заданието за проектиране (договора за проектиране), към изчисленията се прилага стойностна сметка на СМР.

Раздел III

Част конструктивна на работния проект

Чл. 54. Част конструктивна на работния проект допълва и конкретизира решенията на техническия проект, респ. дава цялостно конструктивно решение, когато не е изработен технически проект или когато проектирането е еднофазно във фаза работен проект.

Чл. 55. (1) Чертежите на част конструктивна на работния проект съдържат:

1. чертежите по чл. 50;
2. чертежи на фундаменти, подложени на динамични натоварвания от машини;
3. детайли за монтаж на сглобяеми елементи и на закладни части към носещите конструкции по сечения и марки;
4. конструктивни детайли на архитектурните решения за облицовки, звукоизолация, акустични конструкции, топлоизолации, елементи на интериора и екстериора и др.;
5. конструктивни детайли за осъществяване на връзката между елементи на техническата

инфраструктура и инсталациите с елементите на строителната конструкция;

6. конструктивно-монтажни детайли;

7. специфични детайли на елементите на строителната конструкция.

Чл. 56. Обяснителната записка на част конструктивна на работния проект допълва и доразвива обяснителната записка на част конструктивна на техническия проект по чл. 51.

Чл. 57. (1) Изчисленията към част конструктивна на работния проект съдържат и доразвиват изчисленията на част конструктивна на техническия проект по чл. 52 и количествените сметки по чл. 53, ал. 1.

(2) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Към работния проект се прилага спецификация на предвидените за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) по част конструктивна с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти.

(3) (Досегашна ал. 2, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато се изиска със заданието за проектиране (договора за проектиране), към част конструктивна се прилага стойностна сметка на СМР.

Г л а в а д е с е т а

ЧАСТИ ЗА ИНСТАЛАЦИИ И МРЕЖИ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА ВЪВ ФАЗА ИДЕЕН ПРОЕКТ

Чл. 58. (1) Проектните части за инсталации и мрежи на техническата инфраструктура във фаза идеен проект могат да се изработват в зависимост от вида и спецификата на обекта за:

1. външни мрежи - електроснабдителни и/или електрозахранващи, водоснабдителни и/или канализационни, топлоснабдителни и/или разпределителни, газопреносни и/или газоразпределителни и др.;

2. свързването на обекта с външните мрежи, които захранват обекта;

3. вътрешните площадкови мрежи, необходими за експлоатацията на обекта;

4. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) инсталациите на сгради - електрически (силнотокови и слаботокови), водопроводни и канализационни, отопителни, вентилационни и климатични и др., които осигуряват нормираните параметри на средата за обитаване и/или на работната среда в обекта.

(2) При проекти за външни мрежи на техническата инфраструктура съответната проектна част се изработка като определяща и водеща.

Чл. 59. Чертежите на проектните части за инсталациите и мрежите на техническата инфраструктура съдържат:

1. за външни мрежи - идейни решения, при възможност във варианти;

2. за вътрешните инсталации - идейни решения, в т.ч. принципни схеми.

Чл. 60. (1) Обяснителната записка на проектните части за инсталациите и мрежите на техническата инфраструктура съдържа:

1. изходните данни, приложени към заданието за проектиране (договора за проектиране), данни за местоположението, климатичните условия, специални изисквания за вътрешните изчислителни температури, скорост на въздуха и относителните влажности в помещението, теренните условия и др.;

2. обосновка на проектните решения, в т. ч. вида и избрания начин на изпълнение на мрежите, инсталациите и инсталационното съоръжаване.

(2) По желание на проектанта, или когато се изиска със заданието за проектиране (договора за проектиране), към обяснителната записка се прилагат структурни схеми.

Чл. 61. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато идейният проект служи за възлагане на строителство по реда на ЗОП съгласно чл. 142, ал. 2 ЗУТ, разработката по частите за инсталации и мрежи на техническата инфраструктура съдържа допълнително:

1. изчисления, които обосновават приетите решения;
2. количествени сметки;
3. спецификации на основните съоръжения, машини и апарати.

Чл. 62. Към частите за инсталации и мрежи на техническата инфраструктура при необходимост могат да се обособяват раздели автоматизация, пожарна безопасност и др.

Г л а в а е д и н а д е с е т а

ЧАСТ ЕЛЕКТРИЧЕСКА (ЧАСТ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ, ЕЛЕКТРООБЗАВЕЖДАНЕ И ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТАЛАЦИИ) НА ТЕХНИЧЕСКИЯ И РАБОТНИЯ ПРОЕКТ

Раздел I

Част електрическа на техническия проект

Чл. 63. (1) Част електрическа (електроснабдяване, електрообзавеждане и електрически инсталации) на техническия проект може да се изработва в зависимост от вида и спецификата на обекта за външни електроснабдителни и/или електрозахранващи мрежи, свързването на обекта с външните мрежи, вътрешните площадкови мрежи и електрическите инсталации на сградите.

(2) При проектиране на мрежите или на отделни техни участъци като самостоятелни обекти част електрическа е водеща част на проекта и се оформя като част електроснабдяване или част електрообзавеждане.

Чл. 64. (1) Чертежите на част електрическа (електроснабдяване, електрообзавеждане и електрически инсталации) на техническия проект съдържат:

1. структурни схеми за външните и вътрешните площадкови мрежи и съоръжения;
2. еднолинейни схеми на разпределителни табла и устройства и схеми на запълване на трафопостовете и подстанциите;
3. схеми на разположение с нанесени върху тях:
  - а) точки на присъединяване към електрозахранващи и информационни мрежи с данни за параметрите им;
  - б) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) места на машини, съоръжения, табла, разпределители, апарати и потребители с посочване на мощността и другите им технически данни (изчислителните светлотехнически показатели могат да се представят и в табличен вид);
  - в) изводи и токови кръгове към разпределителни табла с изчислителни параметри с товари, номинални пускови токове и защита срещу свръхтокове;
  - г) трасета на линиите между разпределителните устройства;
  - д) схеми на разположение на елементите на различните инсталации върху плановете на сградите;
4. принципни схеми за автоматично регулиране на технологичните процеси и санитарно-техническите уредби - когато не се предвижда самостоятелна част автоматизация на технологичните процеси и санитарно-техническите уредби;
5. монтажни схеми и необходимите монтажни детайли, достатъчни за изпълнение на електромонтажните работи.

(2) Допуска се съвместното отразяване върху едни и същи планове на схемите за разположение на два или повече видове инсталации с близки по вид и устройство градивни елементи и технология за изпълнение.

(3) При изисквания на заданието за проектиране (договора за проектиране) се изработват детайли в едър мащаб, които уточняват подробните при монтажа на елементите от нестандартното оборудване.

Чл. 65. (1) Обяснителната записка на част електрическа на техническия проект съдържа:

1. описание на възприетите технически решения;
2. описание на мероприятията и степента на защита на електросъоръженията в зависимост от характеристиката на околната среда;

3. информация за съвместимостта на елементите на вътрешните електрически инсталации с елементите на системите за автоматично регулиране на технологичния процес и санитарно-техническите инсталации, когато се предвижда самостоятелна част автоматизация на технологичните процеси и санитарно-техническите уредби;

4. данни за общите изисквания от заданието за проектиране, вътрешните задания на другите проектни части и изходните данни за изработване на проекта;

5. данни за наличните инсталации и уредби с оценка на тяхната надеждност и годност за ползване от основното и/или временното строителство;

6. описание на организацията на външното електрозахранване с изяснени решения за енергосистемата и информационните пунктове, характеристика на трасетата, вид и конструкция на линията и оразмеряване на проводните връзки и апаратурата;

7. данни за електрическите съоръжения в разпределителните уредби, трафопостовете, електроснабдителните и преобразувателните станции, тяхното оразмеряване и организация за измерване на параметрите на консумираната електрическа енергия;

8. данни за площадковите електропреносни и информационни мрежи (вид, характеристика и оразмеряване);

9. данни за силнотоковите инсталации (режими на работа, избор на апаратура, осветители, проводници, кабели, технология на изпълнение, вкл. на електрическите линии за управление и контрол на санитарно-техническите уредби и други технологични процеси);

10. данни за слаботоковите инсталации с обосновка на необходимостта от тях за правилното функциониране и охраната на обекта в съответствие с нормативните изисквания, организацията на информационните пунктове, проводниковите връзки и съвместимостта им с останалите инсталации и технологията на изпълнение;

11. данни за инсталациите за защита от мълния и поражения от електрически ток - видове защита според характеристиката на околната и работната среда и категорията им, конструктивни особености на градивните елементи и технология на изпълнение.

(2) За всеки подобект от външното електроснабдяване (кабелни линии, въздушни линии, переходни кули) или вътрешното електроснабдяване (кабелни линии, разпределителни уредби за средно напрежение, трафопостове), както и за всеки вид електрическа инсталация или уредба се съставят самостоятелни раздели.

Чл. 66. (1) Изчисленията към част електрическа включват:

1. крайните резултати от изчисленията за избор на апаратура, проводници, осветители, които се отразяват в подходящ вид - описателно, таблично или към графичната част на проекта, необходими за обосноваване на предлаганите проектни решения съобразно изискванията за безопасност по чл. 169 ЗУТ, определени с нормите за проектиране и техническите спецификации;

2. количествени сметки по видове СМР на част електрическа;

3. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) спецификация на основните градивни елементи на отделните мрежи.

(2) Когато се изиска със заданието за проектиране (договора за проектиране), към изчисленията на част електрическа на техническия проект се прилага стойностна сметка на СМР.

Раздел II

Част електрическа на работния проект

Чл. 67. (1) При изработен технически проект с част електрическа на работния проект се конкретизират и детализират проектните решения на частта от техническия проект.

(2) Когато не е изработен технически проект като предходна фаза на проектиране, част електрическа се изработка със съдържанието на частта, изискващо се за техническия проект, допълнена и конкретизирана със съдържанието съгласно изискванията на този раздел.

Чл. 68. (1) Чертежите на част електрическа на работния проект включват:

1. монтажни схеми на нестандартни табла с оразмерителни данни за градивните елементи;

2. монтажни схеми на сложни инсталационни възли или при обекти със сложно архитектурно решение или специфична строителна технология;

3. детайли за монтаж и определяне на специфични експлоатационни условия на електрическата уредба или отделни нейни елементи;

4. кабелни журнали - при необходимост по преценка на проектанта.

Чл. 69. Обяснителната записка на част електрическа на работния проект се съставя по структура, аналогична на посочената за част електрическа на техническия проект, като в нея се поясняват и решенията по чл. 68.

Чл. 70. Изчисленията към част електрическа на работния проект са със съдържанието на част електрическа на техническия проект.

Глава дванадесета

ЧАСТ ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ НА ТЕХНИЧЕСКИЯ И РАБОТНИЯ ПРОЕКТ

Раздел I

Част водоснабдяване и канализация на техническия проект

Чл. 71. (1) Част водоснабдяване и канализация на техническия проект се изработка в самостоятелни раздели за водоснабдителните и канализационните мрежи и/или за сградните инсталации.

(2) При проектиране на водоснабдителни мрежи, канализационни мрежи или техни участъци, предвидени за етапно изграждане, частта е водеща за проекта и се оформя съответно като част водоснабдяване или част канализация.

(3) При промишлените обекти част водоснабдяване и канализация се изработка в разделите за мрежи и инсталации по ал. 1, като в зависимост от конкретните нужди се изработват допълнително:

1. баланс на водите, видове водооборотни цикли, мрежи и съоръжения;

2. проектни решения на пречистителни съоръжения;

3. проекти на водохващанията, на заустване на отпадъчните води или на водоприемници, на корекции на реки, на брегоукрепителни съоръжения и на другите хидротехнически съоръжения, необходими за експлоатацията на обекта.

Чл. 72. (1) Чертежите на сградните водоснабдителни и канализационни инсталации включват:

1. хоризонтални разрези през подземния (полуподземния) етаж на обекта (подобектите) отделно за водоснабдяването и канализацията с означения на хоризонталните водопроводни и

канализационни клонове, санитарните прибори, апаратури, машини и други съоръжения, спирателни и противопожарни кранове, контролно-сигнални клапани и арматури на спринклерните и дренчерните инсталации, водоподгряващи бойлери и др. с данни за:

- а) номерацията на клоновете;
- б) оразмерителните водни количества за главните водопроводни клонове;
- в) диаметри, дължини и наклони;
- г) котировка на връзките спрямо приетото относително ниво ± 0 за сградата;

2. хоризонтални разрези през етажите на обекта (подобектите) отделно за водопроводната и канализационната инсталация с означения на оразмерителните данни, местата на хоризонталните и вертикалните клонове, санитарните прибори, арматури и др., като за планировъчно еднаквите етажи се разработва само един план;

3. хоризонтални и вертикални разрези през съоръжения за повишаване на напора, бойлерни помещения, резервоари и др.;

4. вертикални разрези на сградата през местата на санитарните възли с нанесени относителни и абсолютни коти в характерните участъци на водопроводните и канализационните инсталации;

5. аксонометрични схеми на водопроводните и канализационни инсталации;

6. детайли на нестандартни елементи от инсталацията и на местата, в които те се пресичат с други инсталации.

(2) Допуска се съвместното отразяване върху един чертеж на водопроводните инсталации за топла и студена вода и на канализационната инсталация с означение за оразмерителните данни, местата на хоризонталните и вертикалните клонове, санитарните прибори и арматури.

(3) Чертежите по ал. 1, т. 1-5 се изработват и за инсталацията за битово горещо водоснабдяване, съгласувано с част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация.

(4) Допуска се съвместното отразяване върху едни и същи чертежи (планове) на водопроводните инсталации за топла и студена вода и на канализационната инсталация с данни за диаметри, наклони, основни арматури към тях и пожарни кранове.

(5) В чертежите за водопроводните и канализационните инсталации се включват основни данни за инсталациите, дълчините на участъците, вида на тръбите и арматурите и оразмерителните водни количества и скорости.

Чл. 73. (1) Чертежите на външните, вкл. площадковите водопроводни и канализационни мрежи, включват:

1. ситуацияен план в подходящ мащаб с характерни данни от вертикалната планировка, на който са нанесени трасетата на съществуващите и проектирани водопроводни и канализационни мрежи с означени дължини, наклони, коти на тръбите, местоположение на ревизионни и други шахти, водни количества, напори и съоръжения;

2. надлъжни профили в M 1:500 за дълчините и в M 1:50 за височините на външните водопроводни и канализационни клонове с означени оразмерителни данни, местата на арматурните шахти, на всички отклонения с номер на наклона и диаметър на тръбата, местата на пресичанията с други подземни комуникации, нивото на съществуващия терен и категорията на земните работи;

3. хоризонтални и вертикални разрези с нанесени тръбни мрежи и коти на съществуващия терен;

4. монтажен план за външните водопроводни мрежи с нанесени номера на основните кръстовища, монтажни схеми на възлите с означения на връзките и арматурите по вид и брой, номера на клоновете с дължини, вид, разположение, диаметър на тръбите, условно работно налягане и др.;

5. детайли на съоръжения по преценка на проектанта и детайли на нестандартните

елементи.

(2) В чертежите за външните водопроводни и/или канализационни мрежи се включват данни за оразмерителните водни количества и скорости, наклони, напори, които на изкоп, легло тръба, съществуващ и проектен терен, разстояния между чупки, подробни точки от терена, съоръжения и арматури, хоризонтални и вертикални разстояния до пресечните точки с други подземни проводи и съоръжения, дължините на участъците и вида на тръбите и арматурите.

Чл. 74. Обяснителните записи на разделите на част водоснабдяване и канализация на техническия проект съдържат:

1. изходни данни и общите изисквания на заданието за проектиране;

2. данни за:

а) водоснабдяването и отвеждането на отпадъчните води;

б) геоложката и хидрологската характеристика на района (ако са необходими), вкл. специфичните изисквания към инсталациите във връзка с особеностите на обекта (льосови почви, замръзвания, земетръс, свлачищни явления и др.);

3. обосновка за:

а) необходимостта от повишаване на напора;

б) необходимостта от пречистване на питейните и отпадъчните води;

4. данни за водопроводните инсталации с обосновка на:

а) избора на инсталацията (за питейно-битови, производствени и противопожарни нужди, обединена и др.);

б) избора на инсталацията за топла вода и начина на циркулация на топлата вода с мотивировка за необходимостта;

в) избраните съоръжения към водопроводната инсталация за повишаване на напора, пречистване и дезинфекция, съхраняване (резервиране), омекотяване, охлаждане, вкл. многооборотно ползване на отпадъчни води, както и за водохващания, ако и това се изисква със заданието за проектиране;

г) начина за оразмеряване на инсталацията и крайните резултати от изчисленията;

5. данни за канализационните инсталации с обосновка на:

а) избора на инсталацията (за битови, дъждовни или технологични води, смесена или разделна) и техническа характеристика на тръбите и елементите;

б) начина за отвеждане на отпадъчните води (в съществуваща канализация, в пречиствателно съоръжение и др.);

в) необходимостта и начина за изпълнение на дренажи, водопонижаващи системи, предпазване от повърхностни води;

г) предвидяните пречиствателни съоръжения;

д) специфичните мероприятия при проектиране в лъсови и свлачищни почви и в земетръсни райони.

Чл. 75. (1) Изчисленията към част водоснабдяване и канализация на техническия проект включват:

1. хидравлични изчисления, вкл. за хидравличен удар, и оразмерителни таблици за водоснабдителните и канализационните мрежи и съоръжения и/или за водопроводните и канализационните инсталации;

2. расчетни таблици и графики;

3. изчисления на конструкциите на строителните съоръжения към водопроводните и/или канализационните мрежи, когато такива не се прилагат към част конструктивна на техническия проект;

4. спецификации на всички съоръжения, свързани с проектните решения на мрежите и инсталациите, с данни за техните технически параметри и спецификация на необходимите основни материали и изделия, когато не са отразени в чертежите;

5. количествени сметки по подобекти за инсталациите на сградите и/или за водоснабдителните и канализационните мрежи и съоръжения.

(2) Когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране), към част водоснабдяване и канализация на техническия проект се прилага стойностна сметка на СМР.

Раздел II

Част водоснабдяване и канализация на работния проект

Чл. 76. (1) При изработен технически проект с част водоснабдяване и канализация на работния проект се конкретизират и детайлизират проектните решения на частта от техническия проект.

(2) Когато не е изработен технически проект като предходна фаза на проектиране, част водоснабдяване и канализация на работния проект се изработва със съдържанието на част водоснабдяване и канализация на техническия проект, допълнена и конкретизирана със съдържанието съгласно изискванията на този раздел.

Чл. 77. Чертежите на част водоснабдяване и канализация на работния проект за външните (площадковите) водоснабдителни и канализационни мрежи и за сградните водопроводни и канализационни инсталации допълват чертежите на част водоснабдяване и канализация на техническия проект със:

1. детайли на нестандартни елементи от инсталацията и на местата, в които те се пресичат с други инсталации;

2. допълнително изработване на детайли за монтаж, като се отразяват и евентуално настъпилите промени в инсталациите в сравнение с техническия проект;

3. аксонометрични схеми на инсталациите с показани на тях всички характерни данни за инсталацията;

4. машинно-конструктивни чертежи за сложни възли и елементи на съоръженията (на пречиствателни станции, помпени станции, хидрофорни уредби и др.) - при необходимост;

5. детайли на съоръжения към водоснабдителните и канализационните мрежи или на техните нестандартни елементи - по преценка на проектанта.

Чл. 78. Обяснителната записка се изработка със съдържанието на обяснителната записка на частта за техническия проект, като допълнително се включва описание на най-съществените проблеми, които се доизясняват и решават във фазата на работното проектиране и имат значение за изпълнението на СМР по отношение на:

1. свързването с водоизточника или заустването на отпадъчните води;

2. монтажа на съоръженията към мрежите и на санитарните прибори и уреди на сградните инсталации;

3. техническите данни за мрежата, респ. за сградните инсталации;

4. специфичните технологични изисквания при полагането, свързването и изпитването на мрежите и инсталациите или на отделни техни съоръжения и елементи.

Чл. 79. Изчисленията към част водоснабдяване и канализация на работния проект са със съдържанието на част водоснабдяване и канализация на техническия проект.

Г л а в а т р и н а д е с е т а

ЧАСТ ТОПЛОСНАБДЯВАНЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ВЕНТИЛАЦИЯ И КЛИМАТИЗАЦИЯ НА ТЕХНИЧЕСКИЯ И РАБОТНИЯ ПРОЕКТ

Раздел I

Част топлоснабдяване, отопление, вентиляция и климатизация на техническия проект

Чл. 80. (1) Част топлоснабдяване, отопление, вентиляция и климатизация на техническия проект може да се изработка в зависимост от вида и спецификата на обекта в следните раздели:

1. топлоснабдяване;
2. отопителни инсталации;
3. вентилационни инсталации и въздушно отопление;
4. климатични инсталации;
5. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) инсталации за битово водоснабдяване;
6. хладилни инсталации;
7. самостоятелни топлоизточници;
8. изчисляване височината на комините на котелните и разсейване на димните газове в атмосферата;
9. инсталации за прахоулавяне;
10. инсталации за сгъстен въздух;
11. пневмотранспорт.

(2) В зависимост от вида на обекта и заданието за проектиране (договора за проектиране) частта може да се изработка като част топлоснабдяване - при проектиране на топлоснабдителните мрежи на техническата инфраструктура, като част отопление и вентиляция - при проектиране на вътрешните отопителни и вентилационни инсталации на сгради, и/или като част климатизация - при предвиждане осигуряването на контролиран микроклимат в сгради или отделни помещения.

(3) Раздел хладилни инсталации се изработка за обекти, чиято дейност е свързана с потребности от изкуствено охлаждане.

(4) Раздел самостоятелни топлоизточници се изработка за обекти със самостоятелни и кооперирани котелни инсталации (вкл. горивни стопанства), термопомпени инсталации (на директно изпарение или с водоохладители), геотермални станции, директно използване на електрическа енергия с електрокотли, както и в случаите, когато като самостоятелен източник се ползват слънчеви колектори.

(5) Раздел изчисляване височината на комините на котелните и разсейване на димните газове в атмосферата се изработка само в случаите за обекти с котелни инсталации на твърдо, течно или газово гориво.

(6) Разделите инсталации за прахоулавяне, инсталации за сгъстен въздух и пневмотранспорт се изработват за обекти, в които има необходимост от такива инсталации.

Чл. 81. (1) Чертежите на част топлоснабдяване, отопление, вентиляция и климатизация включват:

1. ситуация с нанесено разположение и данни за височината на всички сгради и точки на изхвърляне на димни газове и отработен въздух, посоката към зенита, "розата" на ветровете, наклона на съществуващия терен, разположението на външната топлофикационна мрежа с означение на местата за груповите и индивидуалните абонатни (топлообменни) станции, местата на ревизиране, колекторни и други шахти с разпределение и разрез, като за комуникациите се

посочват неподвижните опори, компенсаторите и разстоянията между тях по цялото трасе и разрези, изясняващи височината на монтажа на тръбите, размерите на каналите, изолацията и др., свързани с харктера и предназначението на обекта;

2. за абонатната станция и битовото горещо водоснабдяване - хоризонтален план, характерни разрези и схеми на инсталациите, върху който се нанасят всички апарати, съоръжения, арматури и мрежи с означени диаметри, места за обезвъздушаване, условни диаметри на арматурата и др.;

3. за отопителните инсталации - планове на всички етажи (вкл. подземни и тавански), характерни разрези и схеми на инсталациите с означени: посока към зенита, наименование на помещението, вътрешните им зимни изчислителни температури, приборите, съоръженията, тръбната мрежа, вертикалните щрангове с номерация, арматурите с данни за типа, размера и топлинната мощност, главните привързвачи размери към строителните конструкции (височинно и по наклони), разширителни съдове, обезвъздушаване, щранг-схеми с нанесени на тях характерни параметри и др.;

4. за вентилационните и климатичните инсталации - планове на всички етажи, вкл. подземни (полуподземни) и тавански, разрези и схеми на инсталациите с нанесени наименования на помещението и вътрешните им зимни и летни изчислителни температури, скорост на въздуха и относителна влажност; върху плановете се отбелязват инсталационните помещения, въздухопроводните мрежи със съответните размери, въздухоподаващите и засмукващите устройства (решетки, дюзи и др.), вентилационните (климатичните) камери, противопожарните и други клапи, а при изисквания на заданието за проектиране - и сеченията, изясняващи височината на монтажа и взаимното разположение на каналите, вентилаторите, климатичните агрегати, хладилните машини, обратните охладители, циркулационните помпи, резервоарите и др., вкл. номерация на нагнетателните и смукателните инсталации, аксонометрия на инсталациите с нанесени характерни параметри;

5. за хладилните инсталации и за климатизацията, обслужващи кухни, складове и др. - планове, разрези и схеми на инсталациите с разположението на съоръженията с нанесени тръбни мрежи, охладители и обратни охладители, арматура, измервателни уреди, обезопасяване на инсталациите и др. с необходимите привързвачи размери към строителните конструкции, стандартните хладилни камери и шкафове в помещения и на открито;

6. план и схема на самостоятелния топлоизточник с необходимата арматура, защити, автоматично пълнене на инсталацията, разширителен съд и обезвъздушаване; за котелните се представят план, разрез и схема на инсталацията с котировки на горивното стопанство, както и чертежи за защитите и измервателните уреди (при течните и газовите горива);

7. схема на ситуиране на комина спрямо аеродинамичната сянка на сградата (съседните сгради), когато такъв се предвижда;

8. план, разрез и схема на инсталациите за прахоулавяне - за въздухопроводните мрежи и местните смукатели с означени размери, дебит, скорости; върху плановете се отбелязват въздухоразпределителните мрежи, регулиращите клапани, сеченията, изясняващи височината на монтажа и взаимното разположение на елементите на системите с котировки на нива, люковете за почистване, спецификацията на съоръженията с данни за габарит, капацитет, електрическа мощност и други характерни величини;

9. план и схеми на инсталациите за сгъстен въздух - за тръбната мрежа с котировки на постовете, спецификация на съоръженията с данни за габарит, капацитет, налягане, електрическа мощност и други характерни величини;

10. пневмотранспорт - графичните разработки по т. 8;

11. задание и принципна схема за автоматично регулиране на отопителните, вентилационните, климатичните и обезпрашителните инсталации, разработени съвместно с част електрическа и част контролноизмервателни прибори и автоматика (КИП и А) - в случаите,

когато такива се предвиждат като самостоятелни проектни части.

(2) В случаите, когато се предвижда изпълнение на строителството по одобрен технически проект, в процеса на строителството той се допълва с работните чертежи и детайли по чл. 86.

Чл. 82. Обяснителната записка към част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация на техническия проект съдържа следните раздели:

1. общи изисквания, в които се включват изискванията на заданието за проектиране, вътрешните задания на другите проектни части, като се прилагат необходимите изходни данни за изпълнение на проектирането;

2. топлоснабдяване с данни за източниците на топлина и външните (площадковите) топлопреносни мрежи, съответстващи на скицата (визата) за проектиране, и изходните данни, представени от съответното топлоснабдително дружество;

3. отопителна инсталация с данни за:

а) предназначението ѝ;

б) обосновката на приетото решение;

в) вида и параметрите на топлоносителя с предимствата и особеностите на из branите системи;

г) обосновката и описание на приетата контролноизмервателна апаратура и автоматика;

д) изчислителните климатични данни, за които са изчислени съответните инсталации;

4. вентилация и климатизация с аналогични по т. 3 данни, като се посочват местата за вземане на пресен въздух и за изхвърляне на замърсения въздух;

5. топла вода за битови нужди (битово горещо водоснабдяване) с данни за:

а) необходимите количества топла вода за потребление;

б) типа и броя на из branите обемни или проточни бойлери или слънчеви колектори, както и помпите с местата на монтажа им;

6. хладилни инсталации с данни за:

а) помещенията и хладилния режим съгласно заданието за проектиране, както и изискванията на част технологична или на раздел климатизация;

б) асортимента и количествата на съхраняваните продукти и полуфабрикати, вкл. лекарства и други материали, свързани с дейността на обекта (подобектите);

в) обосновката на из branата система на хладилните съоръжения и мощността на хладилната инсталация;

г) описание на основните хладилни машини, апарати и автоматични устройства с определяне на техническите им параметри и типоразмери;

7. самостоятелни топлоизточници с данни за:

а) мотивиран избор на топлоизточник на база топлинен баланс на обекта;

б) характеристиката на топлоизточника, параметри на инсталацията и на топлоносителя (на горивното стопанство), осигурителни системи;

в) автоматичното регулиране;

8. изчисляване височината и диаметъра на комините на котелните и разсейване на димните газове в атмосферата;

9. инсталации за прахоулавяне с данни за:

а) характеристиката на отделяния прах, вкл. данни за функционалния и дисперсния състав;

б) типа на прахоулавящите местни смукатели и прахоуловители, ефективността на прахоулавянето и достигането на допустимите емисии, изпускані в атмосферата;

10. инсталации за сгъстен въздух с данни за:

а) параметрите им;

- б) характеристиката на съоръженията - компресор, тръбна разводка, постове;
- в) обезводняването на инсталацията;

11. пневмотранспорт с данни за:

- а) характеристиката на транспортирания насипен материал;

б) съоръженията - приемно устройство, тръбопроводна мрежа прахоулавящи съоръжения, вентилатори за високо налягане и др.;

12. технико-икономически данни за:

- а) инсталираната електрическа мощност;

б) топлинния и въздушния баланс за зимен и летен режим и количеството на необходимия топлоносител;

13. изисквания за необходимите монтажни отвори за разполагане на машините и съоръженията за топлоснабдяване, отопление, вентилация, климатизация, хладилни инсталации, прахоуловители и компресори, както и данни за осигуряване на необходимите проходни и обслужващи разстояния между тях.

Чл. 83. (1) Изчисленията на част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация се представят по раздели за режими на работа зимен-летен и дневен-нощен. Описват се възможностите за по-ефективна обвързаност и рационално използване при съвместната експлоатация на предвидените инсталации при различните режими на работа.

(2) Раздел топлоснабдяване включва изчисленията за оразмеряване на външната топлопреносна мрежа в района на строителната площадка (при външен топлоизточник) и компенсаторите, в т.ч. определянето на действащите сили в опорите. Проектирането на централно или районно топлоснабдяване с котелни и други топлоцентрали се извършва в съответствие с изискванията към обектите с производствено предназначение.

(3) Раздел отоплителни инсталации съдържа изчисления за:

- 1. потребната топлина;

2. отоплителните тела (брой, вид, нагревна повърхност и топлинна мощност при радиаторите, топлинна мощност при средна скорост на вентилатора при вентилоконвекторите или друг тип терминали), нагревната повърхност при подово, стенно или таванно отопление и топлинната мощност на изльчваната повърхност;

- 3. хидравличните съпротивления на тръбната мрежа за отоплението, калориферите и др.;

- 4. блоковите абонатни станции, циркулационните помпи, разширителните съдове и др.

(4) Раздел вентилационни инсталации и въздушно отопление съдържа изчисления за:

- 1. топлинните загуби и товари;

2. определяне на необходимото количество въздух за разреждане на вредностите в работната среда (на база на технологичното задание) и отвеждането им в атмосферата и/или за отвеждане на топлинните натоварвания извън работната зона с цел осигуряване на нормени микроклиматични параметри;

- 3. загубите на налягане на въздухопроводната мрежа;

4. избора на elementите на вентилационните камери: вентилатори, калорифери, филтри, клапи, решетки и др.;

5. размерите и местата на необходимите аерационни отвори при вентилация чрез аерация.

(5) Раздел климатични инсталации съдържа изчисления за определяне на:

1. потребната топлина при зимен режим на работа и топлинните товари от слънчево облъчване, оборудване, осветление, от присъствието на хора и др. при летен режим на работа;

- 2. процесите в У-Х диаграмата и студов баланс;

- 3. въздушния баланс при зимен и летен режим на работа;

- 4. климатичните инсталации с въздухопроводните мрежи;

- 5. избора на филтрите и скоростта на въздуха в работната зона - за помещението със

специални изисквания за чистота на въздуха (чисти помещения).

(6) Раздел инсталации за битово горещо водоснабдяване съдържа изчисления за:

1. количеството топлинна енергия за подгряване на необходимото количество вода за битови нужди;

2. необходимите обемни или проточни водоподгреватели;

3. тръбната мрежа, захранваща водоподгревателите, без захранващата инсталация на сградите, която се оразмерява в частта водоснабдяване и канализация.

(7) Раздел хладилни инсталации съдържа изчисления за определяне на:

1. необходимата хладилна мощност;

2. основните съоръжения: студопроизводителен агрегат, обратни охладители, помпи, разширителни съдове, арматура, буферни съдове, обезвъздушаване и регулираща и измерителна арматура;

3. заданието за КИП и А;

4. дневния и годишния разход на електрическа енергия, вода и др.;

5. избора на хладилни съоръжения: камери или средно- и нискотемпературни шкафове.

(8) Раздел самостоятелни топлоизточници съдържа изчисления за:

1. избора на самостоятелен топлоизточник на база топлинен баланс при зимен и летен режим на работа (оразмеряване на горивното стопанство при котелна инсталация), на помпи, осигурителни инсталации, обезвъздушаване, измервателни уреди, автоматично пълнене на инсталацията (обратни охладители при термопомпени инсталации);

2. оразмеряването на сечението на комина - за котелни инсталации;

3. височината на комините на котелните и разсейването на димните газове в атмосферата - за котелни инсталации.

(9) Раздел инсталации за прахоулавяне съдържа изчисления за:

1. оразмеряване на засмуваното количество въздух от местните смукатели;

2. оразмеряване на въздухопроводната мрежа;

3. баланс на въздуха и оразмеряване на прахоуляващото съоръжение и вентилатора за високо налягане - концентрация на прах на вход и изход от прахоуловителя;

4. доказване спазването на нормативните актове за допустими емисии на вредни вещества, изпускані в атмосферата.

(10) Раздел инсталации за сгъстен въздух съдържа изчисления за:

1. оразмеряване на тръбната мрежа със съответните постове и определяне местата на отводнителните гърнета;

2. оразмеряване на компресора за сгъстен въздух - охлажддане и обезшумяване;

3. третиране на сгъстения въздух (изсушаване, загряване, пречистване), когато това се изиска с технологичното задание.

(11) Раздел пневмотранспорт съдържа изчисления за оразмеряване на:

1. засмуканото количество въздух от приемните устройства;

2. тръбопроводната мрежа, транспортираща насипния материал;

3. прахоотделящото съоръжение и вентилаторите за високо налягане.

Чл. 84. Към изчисленията по чл. 83 се прилагат:

1. пълна спецификация на машините, апаратите и съоръженията с подробни данни за параметрите им;

2. спецификация на необходимите основни монтажно-инсталационни материали, определени по уедрени натурали разходни показатели;

3. количествена сметка за извънградните (захранващи и връщащи) инсталационни мрежи;

4. стойностна сметка на СМР на част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация, когато такава се изиска със заданието за проектиране (договора за проектиране).

Раздел II

Част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация на работния проект

Чл. 85. Част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация на работния проект в съответствие с вида и спецификата на обекта включва някои или всички раздели по чл. 80, ал. 1.

Чл. 86. Чертежите на част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация на работния проект допълват, конкретизират и детализират решенията на техническия проект и включват:

1. допълнително изработване на детайли за монтаж и укрепване на избраните машини, съоръжения и агрегати, като се отразяват и евентуално настъпилите промени в инсталациите в сравнение с техническия проект;

2. аксонометрични схеми на инсталациите с показани на тях всички характерни данни за съответния вид инсталация, както и щранг-схеми на отоплителните инсталации;

3. машинно-конструктивни чертежи за нестандартни съдове и сложни възли и елементи на инсталациите.

Чл. 87. Обяснителната записка към част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация на работния проект съдържа разделите по чл. 82, както и:

1. указания за боядисването и оцветяването, за антикорозионната защита, за специалните лакови покрития (топлоустойчиви, киселиноустойчиви и др.), за нанасянето на стрелки, надписи и други указателни знаци;

2. изисквания към изолационните работи с определяне на вида и дебелината на изолацията, нейното покритие, оцветяването и др.;

3. указания за параметрите на изпитванията, извършвани след приключване на монтажа, както и за настройката на инсталациите.

Чл. 88. (1) Изчисленията на част топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация на работния проект допълват или заменят (при промяна на оборудването) изчисленията от частта за техническия проект.

(2) При еднофазно проектиране във фаза работен проект изчисленията са същите, както на частта за техническия проект.

Глава четири на десета

ЧАСТ ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЕКТ

(Изм. на загл., ДВ, бр. 85 от 2009 г.)

Чл. 89. (Изм., ДВ, бр. 85 от 2009 г.) Част енергийна ефективност е неразделна част на инвестиционния проект (във фаза идеен, технически и работен проект), въз основа на който се издава разрешение за строеж на сгради с изискване за поддържане на микроклимат с определени параметри.

Чл. 90. (Изм., ДВ, бр. 85 от 2009 г.) Обхватът, съдържанието, чертежите и обяснителната записка на част енергийна ефективност се разработват при спазване изискванията на Наредба № 7 за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради и съдържа най-малко:

1. на фаза идеен проект - обяснителна част; изчислителна част за определяне на обобщения коефициент на топлопреминаване по чл. 26, ал. 2; чертежи на архитектурно-строителни детайли на външните ограждащи конструкции и елементи на сградата с детайлно

описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите;

2. на фаза технически и работен проект - обяснителна част; изчислителна част за определяне на показателите по чл. 4, чл. 19, ал. 2 и чл. 20, ал. 1; технически чертежи на архитектурно-строителни детайли и елементи с детайлно описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите, приложения - технически спецификации и характеристики на вложените в строежа строителни и енергоефективни продукти.

Чл. 91. (Изм., ДВ, бр. 85 от 2009 г.) Изчисленията в част енергийна ефективност се извършват съгласно методиката от приложение № 3 на Наредба № 7 за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономия на енергия в сгради.

Чл. 92. (Отм., ДВ, бр. 85 от 2009 г.)

Глава петнадесета

ЧАСТ ПАРКОУСТРОЙСТВО И БЛАГОУСТРОЙСТВО

Раздел I

Част паркоустройство и благоустройство на идейния проект

Чл. 93. (1) Част паркоустройство и благоустройство на идейния проект представлява цялостно решение на прилежащата територия или на поземления имот, в който се разполага обектът, с оглед формиране на екологически и естетически издържана среда. Тя се изработка при съобразяване с функционалното предназначение на сградата (сградите) и със заданието за проектиране (договора за проектиране), като при учебните, промишлените, здравните и други обществени сгради и комплекси се спазват и специфичните паркоустройствени правила и нормативи.

(2) Част паркоустройство и благоустройство на идейния проект съдържа:

1. чертежи;
2. обяснителна записка.

(3) Част паркоустройство и благоустройство на идейния проект се изработка върху геодезическа снимка на съществуващия терен, върху която са нанесени проектирани сгради и проектните коти ± 0,00 и кота цокъл.

(4) Изработването на част паркоустройство и благоустройство се предхожда от проучвания на изходните данни и оглед на терена.

Чл. 94. С част паркоустройство и благоустройство на идейния проект се решават:

1. функционалното зониране и площаразпределението;
2. площната композиция, алеите и алайните настилки;
3. пространствената композиция и растителното оформяне;
4. малките архитектурни форми и градинската пластика.

Чл. 95. (1) Част паркоустройство и благоустройство на идейния проект се представя в черно-бяла или цветна техника и задължително съдържа:

1. ситуационен план;
2. разрези, изясняващи особености на съществуващия и проектния терен.

(2) Към част паркоустройство и благоустройство могат да се приложат перспективни и аксонометрични изгледи, скици, рисунки, компютърни анимации, макет, както и идейни проекти на по-значими градински архитектурни елементи (фонтани, каскади, павилиони и др.под.), когато такива се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране).

Чл. 96. (1) Обяснителната записка към част паркоустройство и благоустройство на идейния проект съдържа:

1. обосновка за функционалното и композиционното решение;
2. обяснения за избраните материали за реализация на проекта;
3. възможностите за етапност на реализацията.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато проектът ще служи за избор на изпълнител по реда на ЗОП, към изчисленията на част паркоустройство и благоустройство се прилагат количествени сметки на видовете залесителни работи и други видове СМР.

(3) (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Когато се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране), се изработват и стойностни сметки на видовете залесителни работи и други видове СМР.

Раздел II

Част паркоустройство и благоустройство на техническия проект

Чл. 97. (1) Част паркоустройство и благоустройство на техническия проект се изработка въз основа на съгласувания идеен проект. Когато не е изработен идеен проект, част паркоустройство и благоустройство на техническия проект представя и решенията по раздел I.

(2) Част паркоустройство и благоустройство на техническия проект се изработка за прилежащата територия на сградата или за поземления имот, в които се разполага сградата (сградите), и решава устройството на незастроените и озеленени площи.

- (3) Част паркоустройство и благоустройство на техническия проект включва:
1. проект на алайната мрежа с подробно котиране и определяне на настилките;
  2. дендрологичен проект за дървесната, храстовата и цветната растителност;
  3. обяснителна записка;
  4. количествена сметка за видовете залесителни работи и други видове СМР.

(4) Когато се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране), към част паркоустройство и благоустройство на техническия проект се изработват:

1. проект за водоснабдяване и канализация на поземления имот с оглед осигуряване на поливането и поддържането на водните площи;
2. проект за електроснабдяване и външно художествено осветление;
3. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) стойностна сметка;
4. фрагменти от решението в по-едър мащаб.

(5) В случаите, когато се предвижда изпълнение на строителството по одобрен технически проект, в процеса на строителството се изработват необходимите работни чертежи и детайли, достатъчни за изпълнение на видовете залесителни работи и други видове СМР.

Раздел III

Част паркоустройство и благоустройство на работния проект

Чл. 98. (1) Част паркоустройство и благоустройство на работния проект прецизира решенията на съгласуваната част от предходната фаза на проектиране, когато има такава. При еднофазно проектиране се изпълняват и изискванията на раздел I и II от тази глава.

(2) Част паркоустройство и благоустройство на работния проект се изработка за прилежащата територия на сградата или за поземления имот, в които се разполага сградата

(сградите), и решава устройството на незастроените и озеленените площи.

Чл. 99. (1) Чертежите на част паркоустройство и благоустройство на работния проект включват:

1. проект за алайната мрежа с подробно котиране на алейте и площадките с оглед тяхното трасиране на място;

2. проект за настилките с детайли за декоративните настилки;

3. дендрологичен проект за дървесната, храстовата и цветната растителност;

4. посадъчен проект;

5. архитектурни работни проекти и детайли за архитектурните градински елементи и при необходимост - конструктивни проекти за градинските елементи, които представляват строителни съоръжения;

6. проект за водоснабдяване и канализация на поземления имот с оглед осигуряване на поливането и поддържането на водните площи;

7. проекти за електроснабдяване и външно художествено осветление на поземления имот или на сградата (сградите);

8. вертикална планировка в обхвата на поземления имот - за случаите, в които не се изработва част трасировъчен план и вертикална планировка.

(2) Чертежите за целия паркоустроен и благоустроен поземлен имот се изработват в машаба на геодезическата снимка, а детайлите - в подходящо избрани машаби.

Чл. 100. Обяснителната записка към част паркоустройство и благоустройство на работния проект съдържа:

1. обосновка за функционалното и композиционното решение и подхода за конкретизиране на съгласуваната предходна фаза на проектиране, когато има такава;

2. обосновка за избраните материали;

3. възможностите за етапност на реализацията на проекта.

Чл. 101. (1) Изчисленията на част паркоустройство и благоустройство на работния проект съдържат подробни количествени сметки.

(2) Когато се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране), към изчисленията на част паркоустройство и благоустройство на работния проект се прилагат и стойностни сметки за видовете залесителни работи и други видове СМР.

Г л а в а ш е с т н а д е с е т а

ЧАСТ ГЕОДЕЗИЧЕСКА (ТРАСИРОВЪЧЕН ПЛАН И ВЕРТИКАЛНА ПЛАНИРОВКА)

Раздел I

Част геодезическа на идейния проект

Чл. 102. (1) Част геодезическа на идейния проект дава решение за пространственото положение (хоризонтално и вертикално) на обектите в прилежащата територия или в поземления имот в единна, най-често локална координатна система.

(2) Проектната част осигурява изменение на съществуващата конфигурация на релефа с оглед формиране на екологически и естетически издържана среда и удовлетворяване на изискванията на производствения процес, транспорта и отводняването.

(3) С част геодезическа на идейния проект се решават:

1. проектирането на геодезическа опорна мрежа, координирането на която се извършва в държавна и когато е необходимо, в локална координатна система;

2. определянето на проектните (локалните) координати (x,y,z) на характерни точки от

обектите, като пресичане на оси, възлови точки от конструкциите и др.;

3. трасирането и контролирането по време на строителството и монтажа;
4. изследването на деформациите;
5. вертикалното планиране.

(4) При проектиране на единични и малки по обем и значимост обекти във фаза идеен проект частта се изработва и представя като част трасировъчен план и вертикална планировка.

Чл. 103. Част геодезическа на идейния проект съдържа:

1. чертежи;
2. обяснителна записка.

Чл. 104. (1) Част геодезическа на идейния проект се изработка върху графична (дигитална) геодезическа основа.

(2) Чертежите включват карти и планове на обекта, схеми, скици и чертежи, като за основа се ползват архитектурни, конструктивни и други чертежи, профили, разрези на терена и др.

Чл. 105. Обяснителната записка към част геодезическа на идейния проект съдържа:

1. данни за приетите принципи на геодезическото осигуряване и на вертикалното планиране на обекта;

2. данни за проектираните локални геодезически мрежи: вид, описание на решението, разположение на точките, инструменти, измерване, координатна система, обработка, резултати, точност;

3. характеристика на избраните и координирани точки;

4. данни за вертикалното планиране;

5. принципи на трасиране и контролиране през отделните етапи на строителството и монтажа и конкретни решения при изпълнението на сложни обекти;

6. данни и описание на прецизната опорна мрежа, на контролните точки и репери, стабилизиране, измервания и обработката им, периодичност, анализ и интерпретация при изследване на деформации.

Чл. 106. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Изчисленията включват количествена сметка за видовете СМР, а когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране) - и стойностна сметка.

Раздел II

Част геодезическа на техническия проект

Чл. 107. (1) Част геодезическа на техническия проект развива и конкретизира съответната част от идейния проект, като допълнително определя:

1. точното координатно разполагане на обектите по генералния план;

2. геодезическата опорна мрежа за трасирането и контролирането при изграждане на подобектите и на обекта като цяло;

3. данните за трасирането и контролирането на основните и подробните оси, при строителството и монтажа на големи единични обекти или подобектите при комплекс от обекти;

4. изчисляването на деформациите на обекти с особена важност или на обекти, разположени в слаби, лъсови и свлачищни терени;

5. вертикалното планиране на територията на обекта и точното височинно разполагане на подобектите.

(2) При проектиране на единични и малки по обем и значимост обекти проектната част се изработка и представя като част трасировъчен план и вертикална планировка.

Чл. 108. (1) Чертежите на част геодезическа на техническия проект включват:

1. сборен генерален план с отразена основна ситуация - сгради, пътища, железопътни линии, релеф, подземни и въздушни комуникации и съоръжения, номерата и координатите на характерни точки на обектите и др.;

2. схеми на геодезическите мрежи за трасиране и контролиране - ъглово - дължинни, GPS, строителна, осова, нивелачни и др.;

3. проекти, съответно скици за трасиране, с данни за трасирането и контролирането на основните и подробните оси при строителството и монтажа на обектите, както и на строителната или друг тип мрежа за трасиране;

4. ситуация, разрези и други графични разработки от проекта за изследване на деформациите на обекти с особена важност или на обекти, разположени в слаби, лъсови и свлачищни терени;

5. чертежи за вертикално планиране:

а) план за вертикално планиране, изработен върху генерален план или кадастрална основа, с височинно обвързване на сградите, съоръженията и обектите на техническата инфраструктура, с означения на теренни и проектни коти;

б) характерни напречни и наддължни профили и разрези по основните оси на сградите и съоръженията;

в) картограма на земните маси с изчисление на обемите изкопи и насили във фигури или квадрати по средна работна кота и площ в таблици или ведомост и преместване на земните маси;

6. трасировъчен план, разработен в съответствие с нормативните актове и инструкциите по геодезия и в степен на подробност, необходима за изпълнението на обекта.

(2) За единични и малки по обем и значимост обекти трасировъчният план и вертикалната планировка на техническия проект се представят във вид на схеми или скици за трасиране или контролиране и с чертежите по ал. 1, т. 5.

Чл. 109. (1) Обяснителната към част геодезическа на техническия проект записка съдържа:

1. данни за извършените геодезически работи, когато не е изработен идеен проект или те не са отразени в него;

2. данни за проектираните локални геодезически мрежи - вид, описание на решението, разположение на точките, стабилизиране, инструменти, измерване, координатна система, обработка, резултати и точност;

3. изходна основа (точки) за трасиране и контролиране, приетите методи на трасиране, точност, инструменти, стабилизиране;

4. данни и описание на опорната мрежа, на контролните точки и на реперите, стабилизиране, измервания и обработката им, периодичност, анализ и интерпретация при изследване на деформации;

5. обосновка на проектното вертикално решение за:

а) цялата площадка и за отделни функционално обособени площиадки;

б) отделни сгради, съоръжения, площи и пространства, улици, алеи, инженерни мрежи и тяхната взаимна вертикална обвързаност;

в) приетата схема за отводняване и отвеждане на повърхностните води с пояснение за наклоните на прилежащите им терени, настилките на тротоарите, пътищата и площиадките;

г) основни коти $\pm 0,00$ на сградите и съоръженията;

д) хоризонталното разместяване на земните маси, изкопи, насили, предписание за разполагане на временни и постоянни депа на изкопните маси съгласувано с част проект за организация и изпълнение на строителството (ПОИС), изисквания за рекултивиране на нарушените терени, изграждане на съоръжения срещу свлачищни и ерозионни процеси и др.;

е) специалното моделиране на земните релефни форми (изкуствени хълмове, била,

падини и др.).

(2) Към обяснителната записка по ал. 1 се прилагат:

1. списъци на геодезическите материали, схеми на опорни мрежи, изчисления и други данни за извършените геодезически работи на територията на обекта;

2. данни, необходими за построяването на строителните и други мрежи, необходими за трасиране и контролиране по време на строителството и монтажа;

3. други данни и материали, които се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране).

Чл. 110. Към част геодезическа на техническия проект се изработват:

1. количествена сметка за изпълнение на видовете земни работи и другите видове СМР;

2. стойностна сметка, когато такава се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране).

Раздел III

Част геодезическа на работния проект

Чл. 111. Част геодезическа на работния проект се изработка:

1. когато не е изработен технически проект - в обхвата и съдържанието, определени за част геодезическа на техническия проект;

2. когато е изработен технически проект - при необходимост от прецизиране и конкретизиране на техническия проект.

Глава седемнадесета

ЧАСТ ТЕХНОЛОГИЧНА

Раздел I

Част технологична на идейния проект

Чл. 112. Част технологична на идейния проект се изработка за обектите, при които технологията е определяща при тяхната експлоатация.

Чл. 113. (1) Част технологична на идейния проект съдържа чертежи, обяснителна записка и технологични задания по подобекти към другите части на проекта.

(2) Чертежите съдържат технологични схеми на предлаганите вариантни решения.

(3) По преценка на проектанта или когато се изискват със заданието за проектиране (договора за проектиране), към технологичните схеми се изработват разрези и аксонометрични схеми.

Чл. 114. Обяснителната записка към част технологична на идейния проект съдържа:

1. варианти на технологичното решение, които се сравняват по производителност, специфични разходи на енергия, степен на механизация и по други показатели, като се обосновава изборът на оптималния вариант;

2. технологичните процеси поотделно за всеки вариант и режима на работа;

3. принципните компоновъчни решения с обосновка за необходимите площи и обеми.

Чл. 115. Изчисленията на част технологична на идейния проект се изработват по желание на проектанта или когато се изискват със заданието за проектиране (договора за

проектиране) и могат да включват:

1. технологичните изчисления;
2. спецификация на основните машини и съоръжения;
3. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) количествена сметка;
4. стойностна сметка по уедрени показатели.

Раздел II

Част технологична на техническия проект

Чл. 116. Част технологична на техническия проект определя конкретно избраните технологични решения.

Чл. 117. Част технологична на техническия проект се представя в чертежи, които съдържат:

1. технологични планове и схеми на предлаганите решения;
2. разрези и аксонометрични схеми към технологичните планове.

Чл. 118. Част технологична на техническия проект се придръжава от обяснителна записка, в която се описват:

1. приетата технология по отношение на нейните технико-икономически показатели (производителност, специфични разходи на енергия, степен на механизация и др.);
2. всяко технологично решение с характеристика на технологичния процес, режим на работа и компановъчните решения с обосновка на необходимите площи и обеми;
3. избраното технологично оборудване с обосновка;
4. вътрешноцеховият и вътрешнозаводският транспорт;
5. осигуряването на технологията с тръбопроводи за сгъстен въздух, вакуум, технологичен въздух, пещни газове и др.;
6. степента на специализация на производството;
7. степента на механизация на технологичните процеси;
8. организацията на механо-ремонтните работи, складовото стопанство и лабораторния контрол;
9. необходимата работна сила, осигуряването на производството със суровини, горива и др., характеристиката на разходите на суровини и спомагателни материали, електрическа енергия, технологични горива, въздух, пара, вода, отделянето на отпадъчни води, топлинният баланс на производството, товарооборотът и други показатели, характеризиращи технологичното решение;
10. постигнатите здравословни и безопасни условия на труд, санитарно-битовото обслужване и пожарната безопасност.

Чл. 119. (1) Изчисленията на част технологична на техническия проект включват:

1. технологичните изчисления;
2. количествена сметка за СМР на част технологична;
3. спецификация на технологичното оборудване.

(2) Когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране), към изчисленията на част технологична на техническия проект се прилага стойностна сметка за СМР.

Раздел III

Част технологична на работния проект

Чл. 120. Част технологична на работния проект се изработка при необходимост от конкретизиране на технологични решения на техническия проект.

Чл. 121. (1) Част технологична на работния проект се представя в работни технологични чертежи и детайли на предлаганите решения.

(2) В част технологична на работния проект се изработват машинно-конструктивни чертежи за нестандартни и некаталогизирани елементи, които се оформят в отделен самостоятелен раздел машинно-конструктивно и нестандартно оборудване.

Чл. 122. Част технологична на работния проект се придружава от обяснителна записка, която се изработка със съдържанието на обяснителната записка на част технологична на техническия проект по чл. 118.

Чл. 123. Изчисленията на част технологична на работния проект включват изчисленията, които се изискват за част технологична на техническия проект.

Глава осемнадесета

ЧАСТ ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН

Чл. 124. (1) Част генерален план се изработка за големи промишлени, селскостопански, транспортни, здравни, спортни и други комплексни обекти в случаите, когато такава се изиска с нормативен акт или със заданието за проектиране (договора за проектиране).

(2) Част генерален план се изработка в съответствие с регулатационното отреждане и режима на устройство и застрояване на поземлените имоти, определени с подробния устройствен план.

(3) Когато няма действащ подробен устройствен план, част генерален план може да служи за основа за неговото изработване.

Чл. 125. Част генерален план определя:

1. местоположението, границите и размерите на строителната площадка, предвидените за запазване и проектираните сгради, съоръжения и мрежи, теренните и геологичките условия, ландшафтните условия и ограничения, изискванията за опазване на ценната дървесна растителност и на културно-историческото наследство;

2. цялостното ситуациянно, функционално и обемно решение и обвързването му с прилежащата територия;

3. транспортните връзки и приетите параметри на пътните и другите комуникационни площи;

4. решенията за връзките с надземните и подземните мрежи на техническата инфраструктура;

5. градоустройствените показатели, сравнени с нормативно допустимите.

Чл. 126. Чертежите на част генерален план се изработват върху кадастрална карта (кадастров план), върху извадка от действащия подробен устройствен план или върху опорен план.

Чл. 127. Обяснителната записка към част генерален план съдържа описание и обосновка на проектното решение.

Г л а в а д е в е т н а д е с е т а

ЧАСТ ОРГАНИЗАЦИЯ И БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

Чл. 128. Част организация и безопасност на движението се изработва за транспортни обекти и за обекти с масов достъп на хора, чиято експлоатация налага изменения в установената организация на движение по улиците и пътищата, отворени за обществено ползване.

Чл. 129. (1) Част организация и безопасност на движението съдържа:

1. обяснителна записка, в която се отразяват предвиждащите се мероприятия за организация и безопасност на движението, като:

а) сигнализация с пътни знаци, пътни светофори и пътна маркировка, необходима по време на експлоатацията на обекта;

б) парапетни ограждения пред входовете и изходите на културно-битови, учебни и други сгради с масов достъп на хора;

в) изграждане на паркинги;

г) обосновка, че бъдещата експлоатация на обекта няма да създаде конфликти, свързани с безопасността на движението;

2. схеми (чертежи) на решенията по т. 1, букви "а"- "в";

3. количествена сметка на СМР за изпълнение на мероприятията за организация и безопасност на движението.

(2) Когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране), към изчисленията на част организация и безопасност на движението се прилага стойностна сметка на СМР.

Г л а в а д в а д е с е т а

ЧАСТ ОБЩА ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Чл. 130. (1) Част обща обяснителна записка се изработва от водещия проектант на проектите на големи или комплексни обекти, когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране).

(2) Част обща обяснителна записка се изработва в съответните фази на проектиране и се състои от:

1. обяснителна записка;

2. приложения към обяснителната записка, в т.ч.:

а) титулен списък на подобектите - при необходимост;

б) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) документите, представени от възложителя със заданието за проектиране;

в) данни, необходими за изработване на проекта.

Чл. 131. (1) Част обща обяснителна записка представя резултатите от изработения проект, а в случаите на варианто изработване на проекта - и резултатите от проучените варианти със сравняване на основните им технико-икономически показатели.

(2) В част обща обяснителна записка се посочват:

1. основанието за изработване на проекта (договор и задание за проектиране);

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) кратка характеристика на получените изходни данни, както и данни и документи, непредставени от възложителя, които задължително трябва да се осигурят

за следващата фаза на проектиране;

3. видът на строителството - ново, разширение, реконструкция или рехабилитация;

4. обосновка за избора на площадката за обекта, в т. ч. описание на особеностите на околната среда, релефа, инженерно-геоложките, хидрологичните, геотехническите, климатичните и други инженерни условия, сейзмичността на района, категорията на земята и необходимостта от промяна на нейното предназначени и/или отчуждаване, спазването на санитарно-хигиенните изисквания и характеристика на съществуващите железопътни и/или пътни връзки, съществуващите подземни и надземни проводи (топлоснабдителни, електроснабдителни, водоснабдителни, канализационни, газоснабдителни, съобщителни и др.);

5. наличните сгради и съоръжения, в т.ч. състояние и възможност за използване, като се прави характеристика на технологичните обекти;

6. решения на вариантите (съпоставка на разработените варианти с посочване на предимствата и недостатъците по отношение на инженерно-геоложките, теренните, архитектурно-художествените, технологичните, строително-конструктивните и други условия, съображения за опазване на околната среда, спазване на санитарно-хигиенните изисквания, технико-икономическите показатели и експлоатационните условия), като се извършва обосновка на предложения оптимален вариант;

7. постиженията на проекта по отношение на архитектурните, конструктивните, инсталационните и други решения, ефективността от експлоатацията на обекта и неговите подобекти, архитектурно-художествения образ на обекта и спазването на околната среда;

8. направените допустими отклонения от техническите норми и стандарти по проектирането по подобекти и части на проекта, както и на писмените разрешения за тези отклонения от съответните органи, като се прилагат копия от разрешителните документи;

9. етапите и сроковете за изграждане на обекта като цяло и на неговите подобекти;

10. проблемите, изискващи допълнително изясняване;

11. специалните изисквания към следващата фаза на проектиране и към обекта.

(3) Когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране), към част обща обяснителна записка се прилага обобщена количествена и/или стойностна (генерална) сметка на обекта.

Г л а в а д в а д е с е т и п ъ р в а

ЧАСТ ЗЕМНА ОСНОВА

Чл. 132. Част земна основа се изработка за обекти, в които се предвижда изграждане на земни съоръжения или при които конструкцията на съоръженията и експлоатацията на обекта изискват специална защита на геологичната основа и/или на подземните води (насипни язовирни стени, диги и други хидротехнически съоръжения, депа за отпадъци, земни съоръжения за компостиране на отпадъци, мелиоративни съоръжения и др.).

Чл. 133. (1) Част земна основа съдържа чертежи, вкл. разрези и характерни детайли на земното съоръжение, обяснителна записка и изчисления със съдържание, аналогично на съдържанието на част конструктивна.

(2) Съдържанието на част земна основа се конкретизира със заданието за проектиране в зависимост от вида и спецификата на обекта.

Глава двадесет и втора

ЧАСТ ПРОЕКТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО

(Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 134. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 135. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 136. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 137. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 138. (Отм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Глава двадесет и трета

ЧАСТ КОНСЕРВАЦИЯ, РЕСТАВРАЦИЯ И ЕКСПОНИРАНЕ НА НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

(Изм. на загл., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Раздел I

Проучване и документиране за нуждите на инвестиционното проектиране на обекти – недвижими културни ценности

(Изм. на загл., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 139. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Проучването и документирането са основа за изработване на инвестиционните проекти за недвижими културни ценности и на тяхната среда и са необходима и неразделна част от заданието за проектиране (договора за проектиране).

(2) Проучването по ал. 1 включва:

1. проучване на архивни материали, стари планове, снимки, литературни и други писмени източници;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) проучване на физическото състояние на недвижимата културна ценност към момента на съставяне на заданието за проектиране;

3. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) проучване на вида, етапите и степента на намеса в процеса на историческото развитие на недвижимата културна ценност и на **нейната** среда;

4. проучване на състоянието и ресурсите на околната прилежаща среда;

5. анализ на консервационно-реставрационните проблеми.

(3) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Документирането отразява резултатите от проучването към момента на съставяне на заданието за проектиране в графична, фото-, цифрова и текстова информация. То съпътства целия процес на консервация, реставрация и експониране на недвижимата културна ценност. Документирането се извършва, както следва:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) архитектурно документиране на недвижима културна ценност и на нейната среда, в т.ч.:

а) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) сътуриране на недвижима културна ценност върху устройствената основа на кадастралната карта (кадастралния план) или на действащия подробен устройствен план, а за археологически недвижими културни ценности - върху извадка от археологическия кадастър;

б) архитектурни разпределения на всички подземни, надземни и тавански етажи и план на покривните линии;

в) всички фасади;

г) напречни и надлъжни вертикални разрези;

д) специфични фрагменти, елементи, детайли и шаблони;

е) чертежи (табла) с представяне на оригиналните недвижими елементи на декоративната художествена украса и обзавеждане на интериора;

ж) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) площно нивелетно заснемане на археологически недвижими културни ценности;

з) подробна фотодокументация;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) конструктивно документиране на недвижима културна ценност и на нейната среда, в т.ч.:

а) тип и вид на носещите конструктивни системи (елементи);

б) описание на физическото състояние на съществуващата конструкция - повреди, деформации, наличност и разпространение на пукнатинна мрежа;

в) вид и състояние на земната основа и на фундирането, физико-механични свойства на строителните материали;

г) разпределения в план и височини, габарити и състав на конструктивните елементи, възли и детайли;

3. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) документиране на паркове и градини – недвижими културни ценности, в т.ч.:

а) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) ситуиране на недвижима културна ценност върху устройствената основа на кадастралната карта (кадастралния план) или на действащия подробен устройствен план;

б) общ опорен план в подходящ мащаб с нанесени:

- сгради, малки архитектурни и скулптурни елементи, парково обзавеждане;

- алейна мрежа, настилки, стълби, подпорни стени;

- паркови елементи (характерни естествени и изкуствени теренни форми), водни площи, алpineуми и др.;

- (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) растителни масиви, групи и солитери - фитосанитарна оценка;

в) заснемане на архитектурни елементи;

г) напречни и надлъжни разрези, изясняващи вида и нивата на настилките, стълби, подпорни стени, теренни форми в подходящ мащаб;

д) специфични фрагменти, детайли и шаблони;

е) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) геодезическа снимка на недвижима културна ценност в мащаба на общия опорен план, нивелета за централни и характерни части;

ж) конструктивно състояние на стълби, подпорни стени и архитектурни елементи;

з) фотодокументация;

4. документиране на художествените паметници, в т.ч.:

а) (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) ситуиране на недвижима културна ценност в прилежащата му среда, описание и размери;

б) фотодокументация;

в) графично заснемане на паметника в подходящ мащаб;

г) графични схеми в подходящ мащаб, които отразяват:

- състоянието на паметника;

- местата на взетите пробы за аналитични дейности и провеждани измервания;

- (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) периодите от историческото развитие на недвижимата културна ценност;

- проведените консервационни намеси;
- д) текстова информация за резултатите от извършени наблюдения, изследвания, анализи и др.;
- е) документация на аналитичните (лабораторните) дейности.

(4) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Документирането на недвижима културна ценност и на нейната среда се придрожава от обяснителна записка, която съдържа:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) идентификация на обекта - адресни и кадастрални данни, данни за статута и категорията на **недвижима** културна ценност и на нейната среда;
2. характеристика, датиране, типология, функционални особености и др.;
3. обобщени резултати от проучването.

Раздел II

Архитектурен проект за консервация, реставрация и експониране на недвижими културни ценности

(Изм. на загл., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 140. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Архитектурните проекти за консервация, реставрация и експониране на недвижими културни ценности и на тяхната среда представят концепцията и методологическия подход за опазването им и предлагат съвременната намеса в съответствие с изискванията и ограничителните условия на Министерството на културата (МК).

Чл. 141. (1) Архитектурните проекти за консервация, реставрация и експониране се представят в обхвата и съдържанието на архитектурните проекти съгласно глава осма, раздели I-III.

(2) Графичните материали към архитектурните проекти отразяват по подходящ начин оригиналната структура на паметника, както и предложението за съвременна намеса.

(3) Графичните материали към работния архитектурен проект се допълват със:

1. детали и шаблони в случаи на реставрация или реконструкция на оригинални елементи;

2. цветни фасадни планове (когато те са предмет на инвестиционното проектиране) с приложени анализи на оригиналните материали, идентификационни данни и мостри за предложените нови материали.

Чл. 142. Обяснителната записка на архитектурния проект, освен със съдържанието по чл. 30 и 38 се допълва с информация за:

1. избрания методологически подход;

2. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) предложениета за намеса в недвижима културна ценност и в нейната среда и начините за тяхното сигниране;

3. предложениета за решаване на специфични инфраструктурни, технологични и други проблеми.

Чл. 143. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Проектът за интериор и обзавеждане на недвижими културни ценности се изработва задължително като самостоятелен проект, когато в недвижима културна ценност са съхранени оригинални интериори с висока културно-художествена стойност.

(2) Проектът за интериор и обзавеждане се представя в обхват и съдържание, аналогични на посочените в глава осма, раздел IV.

Раздел III

Конструктивни проекти за консервация, реставрация и експониране на недвижими културни ценности

(Изм. на загл., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 144. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Конструктивните проекти за консервация, реставрация и експониране на недвижими културни ценности се представят в обхват и съдържание, аналогични на глава девета, раздели I-III, и илюстрират съвременната намеса в съответствие с изискванията и ограничителите на МК.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Графичните материали към конструктивния проект се допълват с конкретни за недвижимата културна ценност конструктивни и строително-технологични решения и детайли в зависимост от нейната специфика.

(3) Обяснителната записка към конструктивния проект освен със съдържанието по чл. 47, 51 и 56 се допълва с информация за:

1. необходимостта и вида на нови носещи системи и елементи, когато такива се налагат;
2. мерките за подобряване на носещата способност на оригиналните конструктивни системи и елементи по специални технологични методи със съответна обосновка;
3. технологичната последователност на изпълнението, необходимостта от временно конструктивно укрепване, вида на предложените строителни материали и др.

Раздел IV

Проекти за паркове и градини – недвижими културни ценности

(Изм. на загл., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

Чл. 145. (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Проектите за паркове и градини – недвижими културни ценности, представлят концепцията за опазването, определят методологическия подход и илюстрират предложението за съвременна намеса в съответствие с изискванията и ограничителите на МК.

Чл. 146. (1) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Проектите за паркове и градини – недвижими културни ценности, се представят в обхват и съдържание, аналогични на посочените в глава петнадесета, раздели I-III.

(2) Графичните материали към проектите по ал. 1 се допълват със:

1. (изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) схема за зониране на територията на недвижимата културна ценност и прилежащата ѝ среда в съответствие с вида и степента на намеса;
2. опорно-сравнителен план, отразяващ решението на проекта, спрямо оригиналната структура на паметника като планова композиция и обемно пространствено оформление;
3. дежурна карта за мониторинг с цел опазване на оригиналния дендрологичен състав.

Раздел V

Проект за консервация, реставрация и експониране на художествени паметници

Чл. 147. (1) Идейните проекти за художествени паметници съдържат текст и графични материали и представят:

1. концепцията за опазване на художествените ценности - визия за цялостното противчане на консервационно-реставрационния процес и за експонирането на художествените ценности като елементи на интериора и екстериора на паметника;

2. програма за работата по художествените ценности, включваща предложениета за видовете и обемите на консервационно-реставрационните дейности и последователността на тяхното изпълнение;

3. етапите от реализацията на цялостния процес;

4. резултатите от изпълнението на експерименталния участък, когато такъв се изисква със заданието за проектиране.

(2) (Изм., ДВ, бр. 93 от 2014 г.) Идейните проекти за консервация, реставрация и експониране на художествени паметници илюстрират съвременната намеса в съответствие с изведените предписания за опазването им от МК.

(3) Идейните проекти за художествени паметници са задължителна фаза на проектиране при консервацията, реставрацията и експонирането им.

Чл. 148. (1) Работният проект за художествени паметници е последваща конкретизация и допълване на идейния проект. Работният проект дава окончателните решения, необходими за изпълнението на консервацията, реставрацията и експонирането на художествените паметници.

(2) Работен проект за художествени паметници е проектът, по който се изпълнява консервацията, реставрацията и експонирането им.

(3) Работният проект за художествени паметници съдържа графични материали и текст, които отразяват предложениета за осъществяване на видовете консервационно-реставрационни операции или обработки, начините и последователността на тяхното изпълнение, апаратурите и материалите (смеси и състави) за реставрация.

Глава двадесет и четвърта

ЧАСТ СМЕТНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Чл. 149. Част сметна документация се изработка като самостоятелна част на проекта, когато се изисква със заданието за проектиране (договора за проектиране).

Чл. 150. (1) Част сметна документация съдържа обяснителна записка, количествени сметки по частите на проекта за видовете СМР, спецификации на оборудването и обзавеждането и друга информация в зависимост от вида и спецификата на обекта.

(2) Когато се изисква със заданието за проектиране, към част сметна документация се включва обобщена (генерална) стойностна сметка на обекта.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (1) Когато с други нормативни актове се поставят допълнителни изисквания към обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, те се прилагат едновременно с тази наредба.

(2) Обхватът и съдържанието на инвестиционните проекти за специалните обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, се определят съгласно изискванията на тази наредба, доколкото не противоречат на специалните нормативни актове.

§ 2. Обхватът на проектите и съдържанието на проектните части, които не са посочени в наредбата, се определят със заданието за проектиране (договора за проектиране).

§ 3. По смисъла на тази наредба:

1. „Инвестиционен проект“ е проект, който е предназначен за строителство на обекти.
2. „Терен“ е част от земната повърхност, за която с инвестиционен проект се предвиждат дейности по устройство - застрояване, озеленяване и благоустројаване.
3. „Комплексен обект“ е обектът, който е предназначен за осъществяване на една или повече основни дейности, заедно с необходимите спомагателни и обслужващи дейности, като дейностите се осъществяват в самостоятелно обособени подобекти в една или повече сгради и съоръжения.
4. (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) „Количествена сметка“ е установяване на натураните обеми на предвидените за влагане в инвестиционния проект строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи), както и необходимите строително-монтажни работи (СМР) за даден строеж. Количествената сметка се представя чрез таблица, в която се изчисляват количествата на строителните продукти и работи в съответните им мерни единици.

5. (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) „Спецификация на предвидените за влагане строителни продукти“ - материали, изделия, комплекти и системи с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти, е списък на продуктите с качествените им характеристики по отношение на безопасност, здраве, изискванията на строителната физика, на енергийна ефективност и на комфорта. Определянето на качествените характеристики може да се извърши и чрез директно посочване на действащи норми и стандарти, на които продуктите следва да отговарят. Спецификацията може да съдържа и технологията и условията на изпълнение, както и критериите за качество на полагане и приемане.

6. (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) „Одобряване на инвестиционен проект“ е удостоверяване с поставяне на печат „Одобрявам“ и подпись на съответния компетентен административен орган върху основните графични разработки, челни листове на обяснителни записи и челни листове на всички проектни части за конкретния обект. Не се одобряват изчисленията към отделните инженерни части на проекта, количествени сметки, стойностни сметки, детайли, спецификации, подвижно обзвеждане към архитектурните проекти, ако е разработено в отделни чертежи и др., като със заверка се удостоверява тяхната принадлежност към съответния одобрен инвестиционен проект.

7. (Нова, ДВ, бр. 93 от 2014 г.) „Съгласуване на идеен инвестиционен проект“ е удостоверяване с поставяне на печат „Съгласувам“ и подпись на съответния компетентен административен орган върху графичните разработки, обяснителна записка и член лист на водещата специалност.

Заключителни разпоредби

§ 4. Наредбата се издава на основание чл. 139, ал. 5 от Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 от 2001 г.).

§ 5. (1) Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

(2) Наредбата се прилага за инвестиционни проекти, за които производството по одобряване и издаване на разрешение за строеж не е започнало до влизането ѝ в сила.

(3) За започнато производство по одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж се счита датата на внасянето на инвестиционния проект за одобряване от компетентния орган. За започнато производство се счита и наличието на съгласуван идеен инвестиционен проект.

§ 6. (Изм., ДВ, бр. 93 и 102 от 2014 г.) Указания по прилагане на наредбата дава министърът на регионалното развитие и благоустройството.

**Преходни и заключителни разпоредби
към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за топлосъхранение и
икономия на енергия в сгради**

(Обн., ДВ, бр. 85 от 2009 г.)

§ 25. (1) Наредбата се прилага за инвестиционни проекти, за които производството по одобряване и издаване на разрешение за строеж не е започнало до влизането ѝ в сила.

(2) За започнато производство по одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж се счита датата на внасяне на инвестиционния проект за одобряване от компетентния орган. За започнато производство се счита и наличието на съгласуван идеен инвестиционен проект.

**Преходни и заключителни разпоредби
към Наредба № Из-1971 от 29 октомври 2009 г. за строително-технически правила и норми
за осигуряване на безопасност при пожар**

(Обн., ДВ, бр. 85 от 2009 г.)

§ 9. Наредбата влиза в сила шест месеца след обнародването ѝ в „Държавен вестник”.

**Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2001 г.
за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти**

(Обн., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

§ 48. Навсякъде думите „инвеститора” и „инвеститорът” се заменят съответно с „възложителя” и „възложителят”.

§ 49. Навсякъде думите „паметника на културата” и „недвижими/те паметници/те на културата” се заменят съответно с „недвижима културна ценност” и „недвижими културни ценности”.

.....

**Преходни и заключителни разпоредби
към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2001 г.
за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти**
(Обн., ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

§ 51. (1) Наредбата влиза в сила един месец след обнародването ѝ в „Държавен вестник”.

(2) Наредбата се прилага за инвестиционни проекти, за които производството по одобряване и издаване на разрешение за строеж не е започнало до влизането ѝ в сила.

(3) За започнато производство по одобряване на инвестиционен проект и издаване на разрешение за строеж се счита датата на внасяне на инвестиционния проект за одобряване от компетентния орган. За започнато производство се счита и наличието на съгласуван идеен инвестиционен проект от съответния орган, компетентен за неговото одобряване.

**Заключителна разпоредба
към Наредба за изменение на Наредба № 4 от 2001 г.
за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти**
(Обн., ДВ, бр. 102 от 2014 г.)

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Приложение
към чл. 1, ал. 3
(Ново, ДВ, бр. 93 от 2014 г.)

№		Видове строежи от категория																	
		Архитектура																	
		Стапенение																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Категория четвърта																			
1	Частни пътища – отворени и неотворени за обществено ползване, горски и селскостопански пътища и съоръженията към тях – мостове, водостоци, подпорни стени, кръстовища и др.		ИП	-	*	-	*	-	*	-	*	-	-	*	*	-	-	-	
			ТП	-	-	*	-	*	-	*	-	*	-	-	*	-	*	*	
			РП	-	-	*	-	*	-	*	-	*	-	*	*	-	*	*	
2	Улици от второстепенната улична мрежа V и VI клас и съоръженията към тях (мостове, водостоци, подпорни стени, кръстовища, улични съоръжения за осветление, сигнализация, безопасност и др.)		ИП	-	-	*	-	*	-	*	-	*	-	*	*	-	*	*	
			ТП	-	-	*	-	*	-	*	-	*	-	*	*	-	*	*	
			РП	-	*	-	*	-	*	-	*	-	*	*	*	-	*	*	
3	Жилищни сгради със средно застроене		ИП	✓	-	✓	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	-	-	✓	-	-
			ТП	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	*	-
			РП	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	*	-
4	Смесени сгради със средно застроене		ИП	✓	-	✓	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	-	*	-	✓	-
			ТП	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	*	-
			РП	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	*	✓	*
5	Сгради и съоръжения за обществено обслужване с разгъната застроена		ИП	✓	-	✓	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	-	*	-	✓	-
			ТП	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	*	✓	*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
		площ от 1000 до 5000 кв. м включително или с капацитет от 100 до 200 места включително за посетители споредно номенклатурата по приложение № 2 от Наредба № 1 за номенклатура на видовете строежи	РП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	- *	✓	✓	*	✓	-
	6	Лечебни заведения за из遏нболнична помощ – амбулатории за пръвична медицинска помощ, амбулатории за специализирана медицинска помощ, самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории и дентални центрове	ИП	✓	- ✓	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	- ✓	- ✓	- ✓	-	-	-
			ТП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	- ✓	✓	*	*	-
	7	Ветеринарни лечебни заведения – клиники (лечебници); амбулатории (кабинети); лаборатории	РП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	- ✓	✓	*	*	-
Категория IV	8	Стади за паркинг-гаражи и гаражи, разположени в самостоятелни урегулирани поземлени имоти с капацитет от 50 до 100 парков места включително	ИП	✓	- ✓	✓	✓	✓	*	✓	✓	*	*	✓	-	*	-	-
			ТП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- *	✓	✓	*	-	*	✓	*	-
			РП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- *	✓	✓	✓	- *	✓	*	*	-
	8а	Открити паркинги, разположени в самостоятелни урегулирани поземлени имоти с капацитет от 50 до 100 парков места включително	ИП	-	- -	*	- ✓	-	-	-	✓	✓	-	-	*	- ✓	- ✓	
			ТП	-	- -	-	*	- ✓	-	-	✓	✓	*	-	-	*	✓	*
			РП	-	- -	-	*	- ✓	-	-	✓	✓	*	-	-	*	✓	*
	9	Общежития, хотели, мотели, планински хижи, почивни домове и ваканционни бунгалови с разтъната застроена площ от 1000 до 5000 кв. м включително или с капацитет от 100 до 200 места включително за посетители	ИП	✓	- ✓	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	- *	-	✓	-	-	-
			ТП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	- *	✓	✓	*	✓
			РП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	- *	✓	*	✓	-
	10	Производствени стади, инсталации, съоръжения, прилежаща инфраструктура и други с капацитет от 50 до 100 работни места включително и съоръженията към тях	ИП	✓	- ✓	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	-
			ТП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	- ✓	✓	*	✓	-
			РП	✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	- ✓	✓	*	✓	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
11		Озеленени площи за обществено ползване или със специфично предназначение с площ до 1 ха съгласно номенклатурата по приложение № 2, вкл. мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура за тяхното обслужване, както и разположените в тях (в зависимост от предназначението им) мемориални обекти, увеселителни обекти с постоянно прикрепени към терена увеселителни съоръжения, открити обекти за спортни и културни дейности	ИП ТП РП	*	-	*	-	*	-	-	✓	✓	✓	-	-	*	-	-
				*	-	*	-	*	-	-	✓	✓	✓	-	-	*	*	-
				*	-	*	-	*	-	-	✓	✓	✓	-	-	*	*	-
12		Електронни съобщителни мрежи и съоръжения, изграждани в урбанизирани територии с високо и средно застрояване, включително и частите от мрежите, попадащи извън урбанизираните територии, но в границите на съответната община и/или област	ИП ТП РП	*	-	*	-	*	-	-	✓	-	-	✓	-	-	-	-
				*	-	*	-	*	-	-	✓	-	-	✓	*	✓	*	-
				*	-	*	-	*	-	-	✓	-	-	✓	*	✓	*	-
13		Недвижими културни ценности с категория „местно значение“, определени по реда на Закона за културното наследство	ИП ТП РП	ЗАБЕЛЕЖКА: Необходимите проектни части се изработват в зависимост от вида на строежа, като за строежи от тази категория се изработка и част „Консервация и реставрация“, по реда на Закона за културното наследство.														
				✓	-	✓	*	-	*	-	*	-	*	-	-	*	-	-
				✓	-	✓	-	*	-	*	-	*	-	-	*	✓	*	-
14		Реконструкция и основен ремонт на строежите по чл. 8, ал. 1 – 6 включително от Наредба № 1 за номенклатура на видовете строежи	ИП ТП РП	✓	-	✓	-	*	-	*	-	*	-	-	*	✓	*	-
				✓	-	✓	-	*	-	*	-	*	-	-	*	✓	*	-
				✓	-	✓	-	*	-	*	-	*	-	-	*	✓	*	-
15		Вътрешни преустройства на сградите от първа до четвърта категория включително, с които се променя предназначението, без да се засяга конструкцията и без да се променят натоварванията	ИП ТП РП	✓	✓	-	*	-	*	-	*	-	*	-	*	✓	-	-
				✓	✓	-	*	-	*	-	*	-	*	-	*	✓	*	-
				✓	✓	-	*	-	*	-	*	-	*	-	*	✓	*	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Категория пета																		
1	Жилищни сгради с ниско застрояване		ИП	✓	- ✓ ✓	- ✓	- ✓	- *	- ✓	- ✓	- ✓	-	-	-	-	-	-	
			ТП	✓	- ✓ -	✓	- ✓	- *	- ✓	✓	✓	*	-	*	*	*	*	
			РП	✓	- ✓ -	✓	- ✓	- *	- ✓	✓	✓	*	-	*	*	*	*	
2	Смесени сгради с ниско застрояване		ИП	✓	- ✓ ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	*	-	-	-	-	-	
			ТП	✓	- ✓ -	✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	*	-	*	*	*	*	
			РП	✓	- ✓ -	✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	*	-	*	*	*	*	
3	Вилни сгради		ИП	✓	- ✓ ✓	- ✓	- *	-	- ✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	
			ТП	✓	- ✓ ✓	- ✓	- *	-	- ✓	✓	✓	-	-	*	*	*	*	
			РП	✓	- ✓ -	✓	- ✓	- *	- ✓	✓	✓	-	-	*	*	*	*	
4	Сгради и съоръжения за обществено обслужване с разгъната застроена площ до 1000 кв. м включително или с капацитет до 100 места включително за посетители съгласно номенклатурата по приложение № 2		ИП	✓	- ✓ ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	*	-	-	-	-	-	
			ТП	✓	- ✓ -	✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	✓	*	-	*	*	*	
			РП	✓	- ✓ -	✓	- ✓	- ✓	- ✓	✓	✓	*	-	*	*	*	-	
5	Сгради за паркинги-гаражи и гаражи с капацитет до 50 паркоместа включително		ИП	✓	- ✓ ✓	- ✓	-	- *	-	- ✓	✓	-	-	*	- ✓	-	-	
			ТП	✓	- ✓ -	✓	-	- ✓	-	- ✓	✓	*	-	*	✓	✓	*	
			РП	✓	- ✓ -	✓	-	- ✓	-	- ✓	✓	*	-	-	*	✓	*	
5a	Открити паркинги, разположени в самостоятелни УПИ, с капацитет до 50 паркоместа включително		ИП	-	- - *	-	- *	-	-	- ✓	✓	-	-	-	- ✓	-	-	
			ТП	-	- - -	*	-	*	-	-	- ✓	✓	*	*	-	*	*	*
			РП	-	- - -	*	-	*	-	- ✓	✓	*	*	-	*	*	*	
6	Площадки за игра, разположени на открито		ИП	*	✓ - *	- *	-	-	-	-	✓	✓	-	*	-	-	-	
			ТП	*	- ✓ -	*	-	*	-	-	✓	✓	✓	-	*	-	-	
			РП	*	- ✓ -	*	-	*	-	-	✓	✓	✓	-	*	-	-	
7	Магазини за търговия с оръжия, боеприпаси и пиротехнически изделия, открити, полузакрити и закрити стрелбища и складовете (хранилищата), прилежащи към тях, както и самостоятелни складове и работилници за ремонт на оръжие		ИП	✓	- ✓ ✓	- ✓	- ✓	-	-	- ✓	✓	-	*	-	✓	-	-	
			ТП	✓	- ✓ -	✓	-	✓	-	- ✓	✓	✓	*	-	*	✓	*	
			РП	✓	- ✓ -	✓	-	✓	-	- ✓	✓	✓	*	-	*	✓	*	
8	Аптеки, оптики, дрогерии и селскостопански и ветеринарномедицински аптеки		ИП	✓	- ✓ ✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	*	-	-	-	-	
			ТП	✓	- ✓ -	✓	-	✓	-	✓	-	✓	*	-	*	*	*	
			РП	✓	- ✓ -	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	*	-	*	*	*	
9	Общежития, хотели, хотели, планински хижи, почивни домове и ваканционни бунгало с разгъната застроена площ до 1000 кв. м включително		ИП	✓	- ✓ ✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	
			ТП	✓	- ✓ -	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	*	-	✓	✓	*	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
		телно или с капацитет до 100 места включително за посетители	РП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - ✓ - ✓ - ✓ - ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ - ✓ ✓ ✓ - *	-												
	10	Производствени и складови сгради, инсталации, съоръжения, прилежаща инфраструктура и други с капацитет до 50 работни места включително и съоръженията към тях	ИП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - ✓ - ✓ - * - ✓ ✓ ✓ - - ✓ * - - - -	-												
			ТП	✓	- ✓ - ✓ - ✓ - ✓ - ✓ - * ✓ ✓ ✓ ✓ - ✓ ✓ ✓ ✓ * * -	-												
			РП	✓	- ✓ - ✓ - ✓ - ✓ - ✓ - * ✓ ✓ ✓ ✓ - ✓ ✓ ✓ ✓ * * -	-												
	11	Строежи от допълването застрояване, извън тези по шеста категория (строежите извън тези по чл. 147 ЗУТ)	ИП	✓	✓ - * - * - * - - - ✓ ✓ - - - - -	-												
			ТП	✓	- ✓ - * - * - * - - - ✓ ✓ - - - - ✓ * - * -	-												
			РП	✓	- ✓ - * - * - * - - - ✓ ✓ - - - - ✓ * - * -	-												
	12	Електронни съобщителни мрежи, изграждани в урбанизирани територии с ниско застрояване	ИП	-	✓ - - - - - - - - - ✓ - - - ✓ - - -	-												
			ТП	-	✓ - - - - - - - - - ✓ - - - ✓ - - - ✓ - * - * -	-												
			РП	-	✓ - - - - - - - - - ✓ - - - ✓ - - - ✓ - * - * -	-												
	13	Електронни съобщителни съоръжения, изграждани в урбанизирани територии с ниско застрояване	ИП	✓	- ✓ - - - ✓ - - - - - ✓ * - - ✓ - - -	-												
			ТП	✓	- ✓ - - - - ✓ - - - - - ✓ * - - ✓ - - ✓ * - * -	-												
			РП	✓	- ✓ - - - - ✓ - - - - - ✓ * - - ✓ - - ✓ ✓ * - * -	-												
	14	Застроежи по смисъла на чл. 147, ал. 1, т. 2 и чл. 153 ЗУТ, отнесени към тази категория строежи	ИП	*	- ✓ - - - - - - - - - - - - - - -	-												
			ТП	*	- ✓ - - - - - - - - - - - - - - -	-									*	- *	-	
			РП	*	- ✓ - - - - - - - - - - - - - - -	-								*	- *	-		
	15	Преустройства и основни ремонти на строежите от тази категория, с които не се засяга конструкцията на сградата	ИП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - * - * - - - - - - - - -	-												
			ТП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - * - * - - - - - - - - -	-								*	✓ *	- *		
			РП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - * - * - - - - - - - - -	-								*	✓ *	- *		
	17	Преустройства и основни ремонти на строежите от тази категория, с които се засяга конструкцията на сградата (обновяване на сгради)	ИП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - * - * - - - - - - - - -	-												
			ТП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - * - * - - - - - - - - -	-								*	✓ *	- *		
			РП	✓	- ✓ ✓ - ✓ - * - * - - - - - - - - -	-								*	✓ *	- *		

ЛЕГЕНДА:

ИП	Инвестиционен проект, изработен във фаза „Идеен проект“
ТП	Инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“
РП	Инвестиционен проект, изработен във фаза „Работен проект“
✓	Изисквамо към проектната документация
-	Неизисквамо към проектната документация
*	В зависимост от вида и спецификата на строежа, когато се изисква по специален закон или подзаконов нормативен акт.